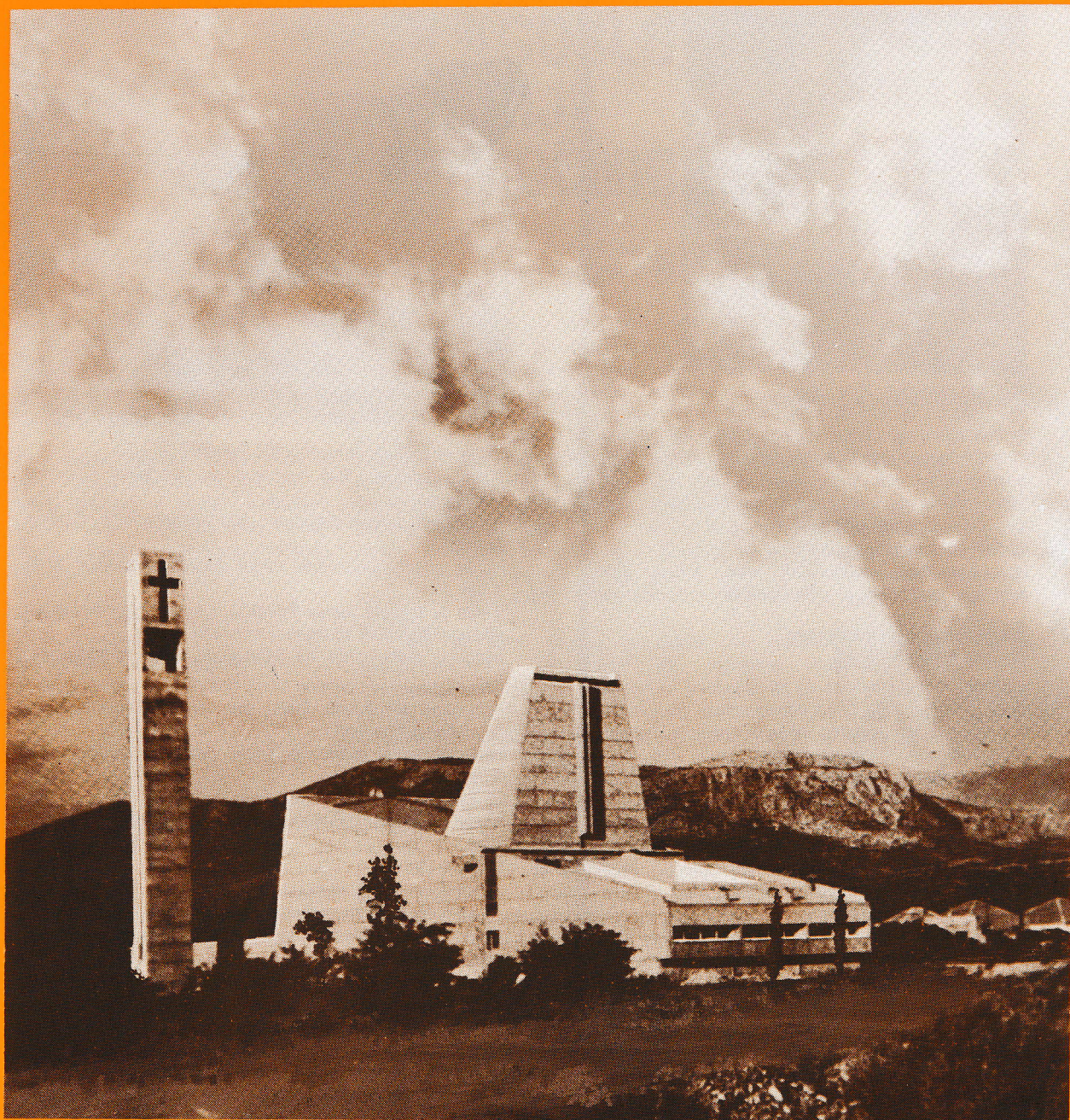

SALEZIJANSKI VESTNIK

2/1979

Župnijska cerkev v Titogradu

SALEZIJSKI VESTNIK

Glasiło salezijanske družine

LETO 5 (1979) št. 2 – 24. 5. 1979

Izdaja Salezijanski inspektorat
Ljubljana, Rakovniška 6

Odgovarja in ureja
dr. Stanis Kahne (stk)
z uredniškim odborom

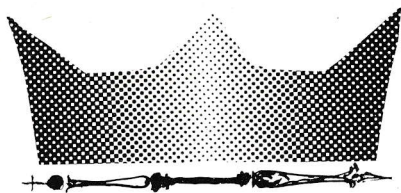
Oprema: Ivan Kogovšek
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice
Ljubljana

VSEBINA

- 3 Blagoslov Marija Pomočnice
- 4 Don Boskove oči so videle Marijo
- 5 Puebla in salezijanci
- 6 Predstavljamo vam katoliški Titograd
- 8 Lepote cerkve Marije Pomočnice na Rakovniku
- 9 Don Boskove prostovoljke
- 10 Salezijanski sotrudnik
- 1 Vzgaajmo kakor don Bosko
- 13 Naš najmlajši misijonar pišw kaj je za nas don Bosko
- 14 Iz starega magacina prvi center HMP
- 15 Eno s križem umrl v službi bratom Želimpljega
- 16 Naši rajni
- 17 Iz družine molivcev
- 19 Evangelij postaja pesem
- 20 Šentrupert v novomašnem slavju
- 21 Rakovnik — dan posvečenja
- 24 Ali ga poznate

„Vse poti Cerkve vodijo k človeku . . .
Kdor razume, kaj pomeni za vsakega človeka odrešenje,
bo mogel globlje doumeti, kaj pomeni reči: Cerkev je mati
in še posebej: Cerkev naših časov potrebuje MATER . . .“
Tako je zapisal Janez Pavel II. v svoji prvi okrožnici. Njegovi najbližji sodelavci označujejo njegovo pobožnost do Marije za nekaj nalezljivega. Mar ni že samo dejstvo, da nam je Sveti Duh dal za papeža vnetega Marijinega častilca neko posebno znamenje časov, neko sporočilo? Salezijanska družina, ki brez posebnega Marijinega posega ne bi obstajala in ne bi mogla izvrševati svojega posebnega poslanstva, v to ne dvomi. Janez Pavel II. je sam izjavil, da se je dokončno odločil za duhovniško služenje kleče pred oltarjem Marije Pomočnice v krakovski salezijanski cerkvi. Ne gre za to, da bi mehanično posnemali njegovo dejanje. Gre pa za zelo važno dejstvo! Vsi, ki smo po posebnem božjem klicu združeni v veliko salezijansko družino, moramo — kakor Marija na tako izviren in edinstven način — vedno znova odkrivati kraj in način svojega služenja Bogu in ljudem. Gorje, če bi v tem trenutku zgodovine, dali prednost svojim „kombinacijam“. Gorje, če bi mislili, da ni mogoče d r u g a č e misliti, živeti in delati, kakor nam kaže navidezna vsakdanjost. Marija nas vedno znova uči, da Bog mogočne meče s prestola in povišuje nizke. Če so trenutki, v katerim živimo, težki, je to samo priložnost, da se naša slabost izpopolni, da se bolj pokažejo čudovita božja dela, da bolj spoznamo, da je Marija naša mogočna pomočnica. Na kolenih pred šmarničnim Marijinim oltarjem ne bo težko spoznati, „kaj so čudeži“, kakor pravi apostol Marije Pomočnice.

BLAGOSLOV MARIJE POMOČNICE

MOLITEV

- Naša pomoč je v imenu Gospodovem.
- Ki je ustvaril nebo in zemljo.

Zdrava Marija

Pod tvoje varstvo pribežimo, o sveta božja Porodnica, ne zavrzi naših prošelj v naših potrebah, temveč reši nas vselej vseh nevarnosti, o častitljiva in blagoslovljena Devica.

- Marija, Pomoč kristjanov.
- Prosi za nas.
- Gospod, usliši mojo molitev.
- In moj klic naj pride k tebi.
- Gospod z vami.
- In s tvojim duhom.

Molimo:

Vsemogočni Bog, devica in mati Marija je po delovanju Svetega Duha postala vredno bivališče tvojega Sina. Ko se veselimo njenega spomina, te prosimo, da nas rešiš vsakega časnega in večnega zla. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

- Blagoslov vsemogočnega Boga, Očeta in Sina in Svetega Duha, naj pride na vas in naj na vas vedno ostane. Amen.

o Marijinem češčenju, dobrohotno pomaga vernikom na poti proti domovini, dokler ne zasije slavni Gospodov dan. Don Bosko je prav s tem blagoslovom morda najbolj pripomogel, da so Marijo mnogi, posebno mladi kristjani spoznavali, občudovali in ljubili kot tisto, ki je pripravljena pomagati svojim sinovom na poti v kraljestvo (prim. K 21). V besedah enega od sodobnih teoloških mislecev, H. U. von Balthasara, bi lahko rekli, da je don Bosko s tem blagoslovom pomagal vernikom tesno povezovati Kristusa z Marijo, ki kot „pomočnica dopolnjuje Sinovo delo“. Celotno besedilo blagoslova diha zvezo matere s Sinom. Še posebno pripomorejo k marijanskemu duhovnemu ozračju molitve:

- „Zdrava Marija“, ki sestoji iz angelovega pozdrava Mariji, iz Elizabetinega blagrovanja — navedenih v prvem poglavju evangelija po Luku — in iz prošnje „sveta Marija“, ki jo je dodala Cerkev.
- „Pod tvoje varstvo pribežimo“, molitev iz četrtega stoletja, grškega izvora, ki je po besedah Pavla VI. častitljiva po starosti in čudovita po vsebini.
- „Marija Pomoč kristjanov, prosi za nas“ je vzklík iz lavretanskih litani, ki nagovarja Marijo prav v njeni vlogi pomočnice.

Kako ne bi čutili ob Mariji, ki je pri rojstvu in vzgoji kristjanov na poseben način navzoča (K 21), da je njen Sin za nas Očetov blagoslov? Pomočnica kristjanov, s svojim Sinom nas vedno znova blagoslavlja!

Rudi Borštnik

Blagoslov Marije Pomočnice —
zdravo izročilo don Boskove mari-
janske dediščine

V svoji spodbudi o Marijinem češčenju Pavel VI. naroča tudi redovnim družinam, naj pri pregledu oblik in vaj pobožnosti do Device Marije ohranijo zdravo izročilo. Salezijanska družina je od don Boska prejela svojsko duhovno marijansko dediščino in v sto letih svojega obstoja izkusila njeno apostolsko učinkovitost. Pobožnost do Marije Pomočnice je pri koreninah našega izvora in torej naše prenove, nam zagotavlja zadnji salezijanski vrhovni občni zbor. Med konkretnimi oblikami te pobožnosti je od vsega začetka tudi blagoslov Marije Pomočnice. Sto let je minilo 18. maja preteklega leta, ko je rimska kongregacija za obrede ta blagoslov uradno odobrila. Sam don Bosko je pripravil besedilo blagoslova in ga poslal omenjeni kongregaciji v pregled in odobritev. Blagoslov Marije Pomočnice je v sto letih postal zelo priljubljen med več kot stotisočlansko salezijansko družino in marsikje tudi izven njenega okvira.

Kako je don Bosko pojmoval in vrednotil blagoslov Marije Pomočnice, je razvidno iz njegove razlage in prakse. Papežu Leonu XIII. je v pismu, v katerem ga je zaprosil za odobritev, skušal utemeljiti njegovo duhovno pomembnost. V pismu pravi med drugim, da ta blagoslov mnogi verniki izrecno prosijo, še posebno v svetišču Marije Pomočnice v Turinu in po njem dosegajo dvojno duhovno korist. V prvi vrsti občutijo večjo rast v pobožnosti, pogosto pa tudi pomoč v svojih duhovnih in telesnih slabostih. Gre torej za rast v pristnem krščanskem življenju. Don Bosko se ni bal povedati, da bi napak ravnal, kdor bi prejemal blagoslov Marije Pomočnice iz površne lahkovernosti, ki ne upošteva resnega prizadevanja za bogovdanost in gleda le na zunanjo vajo, morda celo kot na nekaj magičnega. Nekemu salezijanskemu novincu, ki ga je prosil, naj bi mu s podelitvijo blagoslova Marije Pomočnice pomagal do ozdravljenja oči, je odgovoril, da Bog hoče od njega večjo zvestobo v njegovi službi, nenavezanost na zemeljske dobrine in pokorščino. Zaključil je svoj odgovor: „Brez tega je vsak blagoslov nekoristen.“ Podobno je povedal tudi drugim, ki so ga prosili za blagoslov.

V luči zadnjih cerkvenih dokumentov in smernic nam postaja vedno bolj jasno, da Marija ni le pri korelini Kristusove skrivnosti, ampak tudi pri rasti in dovršitvi Cerkve in božjega ljudstva. Blagoslov Marije Pomočnice nas vodi h globljemu spoznanju in dejanskemu priznanju Mariji poverjene naloge, v moči katere naj, kot pravi Pavel VI. v spodbudi

DON BOSKOVE OČI SO VIDELE MARIJO

Pogovor s Stanetom Okornom

Tokrat imamo pred seboj neugnanega delavca na vseh področjih salezijanskega poslanstva. Njegov hitri in odločni korak nam ne dovoljuje, da bi se dolgo zadrževali ob njem in ga motili. Sicer pa mora kot ravnatelj srednje verske šole v Želimljem nenehno brzeti iz enega razreda v drugega. Pa vendar, ker gre za Marijo Pomočnico, je tokrat le privolil za nekaj hipov.

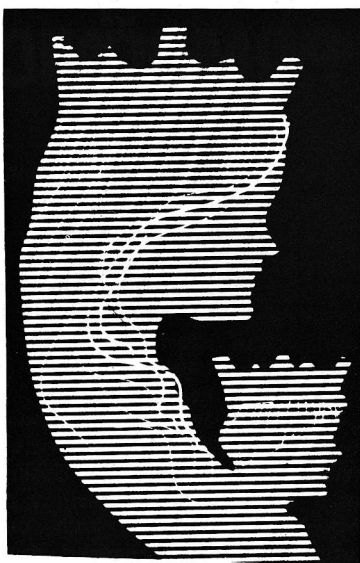
SV: Dragi sobrat Stane, bil si v Rimu na nekem posebnem tečaju. Bi nam hotel pojasniti čemu?

Inšpektor me je kot zastopnika vse inšpektorialne skupnosti poslal v Rim na poseben teden salezijanske duhovnosti. Bilo nas je sto iz vse Evrope. Pridružil se nam je še petintrideset salezijancev, ki so bili v Rimu na štirimesečnem tečaju posodabljanja teologije in salezijanske duhovnosti. Tako smo se zbrali zastopniki vse salezijanske družbe. Iz Evrope pa so bili tudi člani vse salezijanske družine: hčere Marije Pomočnice, Don Boskove prostovoljke, sotrudniki, bivši gojenci in sestre oblatinje Marije Pomočnice.

Namen tega srečanja je bil dan že z naslovom posebnega pisma vrhovnega predstojnika, ki ga je lansko leto napisal članom vse salezijanske družine: „Marija prenavlja salezijansko družino“. Ob globokih teoloških predavanjih – včasih malce teoretičnih – naj bi spoznali Marijino vlogo v odrešitelskem delu in v življenju Cerkve. Kot nekakšna poživitev pa so bila predavanja o Marijini vlogi v don Boskovem življenju in v delovanju salezijanske družbe skozi vso zgodovino. Don Boska ne bi bilo brez Marije. Prav je dejal pisatelj Jorgensen: „Don Boskove oči so videle Marijo!“ Od tod nam je razumljiva njegova navdušenost za Marijo in po njenem naročilu navdušenost za delo med mladino.

SV: Zakaj, meni, da naj bi prav danes poživljali in poglobljali marijansko razsežnost v našem krščanskem in redovniškem življenju?

Marija je vedno bila upanje ponižanih in zapostavljenih, saj je mati, ki razume bedo, ker je sama

prešla vse etape človeške revščine. V čas hladnega razuma – tudi v teologiji – v čas mrzle tehnike prinaša Marija dušo in srce. Zato lahko damo nov polet ljudski pobožnosti, ki se mnogokrat opira tudi na čustvo, usmeriti pa jo moramo po pravih tirnicah, da ne bi iz Marije, kot se je včasih dogajalo v vznesenih posameznikih, napravili bitja, ki bi bilo nad Kristusom.

Ko je don Bosko začel širiti pobožnost do Marije Pomočnice tja okoli leta 1862, ob odločitvi, da zida svetišče v čast Mariji Pomočnici v Valdoku – do tedaj je častil Marijo predvsem pod naslovom „Brezmadežne“ – so bili za Cerkev hudi časi tako v Italiji kot po svetu. Cerkve sama je bila ogrožena in napadena. Trgali so se družbeni in državni okviri, ki so Cerkev „nosili“ prek 1500 let. Kulturni tokovi racionalizma so zavračali vsako pozitivno razodetje in vse nadnaravno. Ljudje so bili zbegani. Tedaj je posegla Marija. Znana so njena prikazovanja v Lurdu, v Spolettu, v La Salette. Marija si je sama obudila apostola, ki naj bi Marijo pokazal kot rešiteljico in mogočno Pomočnico.

Danes ljudje, zaradi praktičnega materializma, uprti v tostranstvo, pozabljajo „na to, kar je zgoraj“. Marija ve, da jih to ne bo osrečilo. Zato njen pogled vabi navzgor in obljublja kristjanom pomoč, da ne bi izgubili upanja.

SV: Srečal si se z mnogimi člani salezijanske družine z vseh koncev sveta. Kaj te je posebej prevzelo v zvezi z Marijinim češčenjem drugod po svetu?

Prevzela me je zlasti njihova osebna prepričanost o salezijanskem poslanstvu pri širjenju Marijinega češčenja in globoka zavest Marijine navzočnosti v njihovem osebнем življenju. Tu ni nobene krize, nobenega pomišljanja.

Morda je v času po drugem vatikanskem cerkvenem zboru kdo previdno molčal o Mariji ali jo celo potisnil ob stran. V teh naših sobratih danes ni omahovanja. In na tečaju so bili navzoči sami mladi, tako predavatelji kot poslušalci!

Všeč so mi bile pobude salezijancev širom po svetu, da bi ljudem vcepili globoko in iskreno pobožnost do Marije Pomočnice. Zato imajo po inšpektorijah ali tudi po posameznih zavodih marijanske mini-kongrese ali študijske tedne. Posebej skušajo zato izkoristiti pripravo na Marijine praznike in praznike same ter Marijina meseca maj in oktober. Vse pastoralno delo v župnijah, ki jih vodijo salezijanci, je močno osredotočeno okoli Marijinih datumov. Ljudske pobožnosti, ki so v navadi, skušajo poglobiti, da morda iz zelo tradicionalnih zunanjih pobožnosti naredijo praznik iskrenega premišljevanja in praktičnega salezijanskega angažiranja.

SV: Kaj bi mogla, po tvojem mnenju, storiti salezijanska družina v Sloveniji za poživitev marijanske duhovnosti?

Morda bi nam zato služila pobuda sester iz Bolivije, ki so med mladino napravile anketo z namenom, kaj pri Mariji „vleče“ in poiskati tiste točke na Mariji, ki bi pri mladini zbudile zanimanje. Poljski sobratje npr. zelo slovesno obhajajo z župljani vsaki 24. dan v mesecu, kot dan Marije Pomočnice. S tem dnevom združijo tudi pripravo na sprejem zakramentov, prvega obhajila in birme.

Imamo Rakovnik, lepo Marijino svetišče. Premisliti bi bilo treba, kako bi več nudili mladim in odraslim kristjanom...

Pogovarjal se je S. H.

PUEBLA IN SALEZIJANCI

Papež Wojtyła in naš vrhovni predstojnik

Vrhovni predstojnik salezijanske družbe Egidij Vigano je bil na Tretji konferenci latinsko-ameriških škofov v mehiškem Pueblu povabljen skupaj še s tremi drugimi vrhovnimi predstojniki, da bi na njej sodelovali. Egidij Vigano je sodeloval v komisiji Evangelizacija

in kultura. Razen njega so bili na konferenci še salezijanski kardinal Silva in devet drugih salezijanskih

Potem so si sledila vprašanja in odgovori o papeževih nastopih in odzivih ljudi nanje, kar več ali manj že vemo. Nas predvsem zanima, kakšno vlogo imajo pri tem salezijanci.

— Gotovo je bilo na konferenci v Puebli govora tudi o salezijanski

Latinske Amerike, da bi razpravljali o uresničitvi svoje naloge, ki jim jo zastavlja še posebej Puebla. Zbrali so se v Costa Rici.

— Kaj konkretno pomeni Puebla za nas?

— Puebla je za nas opora in spodbuda za našo pokoncilsko prenovno. Tako na primer smo na zadnjem občnem zboru sklenili, da je treba tesno povezovati delo evangelizacije z obstoječimi kulturami. To smo izrazili z geslom: 'evangelizirati z vzgojo in vzgajati z evangeliziranjem'. Evangelij se mora utelesiti v domačih kulturah. Razen tega je naša dolžnost, da se še posebej zavzemamo za domačine po gorah Bolivije, Peruja, Ekvadorja, Antil, Srednje Amerike in Mehike. Tam nas je še malo in malo časa, medtem ko smo v Latinski Ameriki že sto let. Omejili smo se doslej samo na najbolj primitivna plemena pragozdom. Potem, salezijanci smo se rodili na mestni periferiji, te periferije pa so zdaj središča mesta in mi v njih: spet moramo iti na periferijo. Puebla je proglasila veliki cilj: osvoboditev človeka, toda z udeležbo vseh in v občestvu z vsemi. V Latinski Ameriki je bolj občutena potreba po osvoboditvi kot po sekularizaciji.

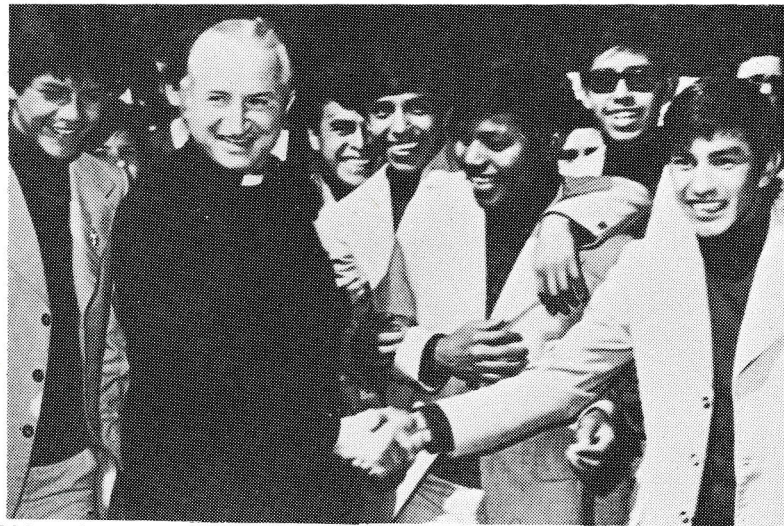
— V času konference v Puebli je bil don Boskov praznik. So se ga kaj spomnili?

— In še kako, bolj kot smo pričakovali! Pri somaševanju se je skliceval na don Boska kardinal Pironio, na začetku zasedanja pa kardinal Baggio. Seveda sta govorila tudi o don Bosku danes, to je o salezijanski družini.

— Kaj pričakujete za Latinsko Ameriko?

— Od 14. maja do 14. julija bomo imeli v Medellinu tečaj o Puebli, ki ga organizira škofovska konferenca. Na tečaju bodo tudi salezijanci, ki bodo potem prenašali sklepe v svoja okolja... Latinska Amerika je kotel raznih ras, ki se vedno bolj mešajo in stapljajo. Krščanstvo more zgraditi iz njih novega človeka. Latinska Amerika lahko postane kontinent prihodnosti s človeške družbo, ki bo popolnoma drugačna od doslej obstoječih družb.

Po BS-7/79 — stk

Vrhovni predstojnik Egidij Vigano med mladimi v Puebli

nadškofov in škofov ter štirje duhovniki in en strokovnjak.

Ob povratku je imel pogovor z urednikom italijanskega salezijanskega vestnika.

— Kaj je še bila Puebla razen dveletne priprave, dveh tednov razpravljanja in 232 strani obsegajočega dokumenta o konferenci?

— Puebla je bil odločujoč dogodek za Latinsko Ameriko, je kratko odvrnil Vigano.

— V Puebli je bil navzoč tudi Janez Pavel II. Množice so bile navdušene. Kakšen pomen ima vse to?

— To je bil izreden izraz ljudske pobožnosti. Neki teolog iz Buenos Aires je presenečen nad ljudstvom v Puebli dejal: 'O ljudski pobožnosti ne smemo govoriti samo kot o predmetu evangelizacije, ampak tudi kot o subjektu. Ob prizorih, ki so jih videli in bili z njimi prevzeti, smo se čutili mi sami evangelizirani. Njihova vera nas je prevzela in utrdila. To je bilo nekaj neverjetnega in ganljivega.

družini in njenem poslanstvu v Latinski Ameriki.

— Res je! Salezijanska družina ima v Latinski Ameriki posebno važnost, saj nas je 4.300 salezijancev, 5.500 salezijank in še lepo število don Boskovih prostovoljk in škofijskih redovnih družb, ki izhajajo iz salezijanske misli in dela ter neštevilni sodelavci in bivši gojenci, z njimi pa aktivni in organizirani mladi v naših ustanovah. Smo med redovniškimi silami najštevilnejši in med najbolj prizadevnimi za mladino.

— Puebla zavezuje salezijance še na poseben način?

— Salezijanska družba se bo morala odslej še bolj vključiti v delo za evangelizacijo s krajevno Cerkvijo, še bolj se bodo morali salezijanci in sestre usposobiti za delo med mladino in preprostim ljudstvom. Sicer pa niso izgubljali časa. Istega dne, ko se je končala konferenca v Puebli, so se zbrali vsi salezijanski inspektorji in pet inspektorice Hčera Marije Pomočnice

PREDSTAVLJAMO VAM KATOLIŠKI TITOGRAD

Salezijansko delo in posvečenje novega barskega nadškofa

Titograd, glavno mesto Črne gore z osemdeset tisoč prebivalci, je lepo mesto v sotočju reke Zete in Morače, blizu Skadarskega jezera in z mediteransko klimo.

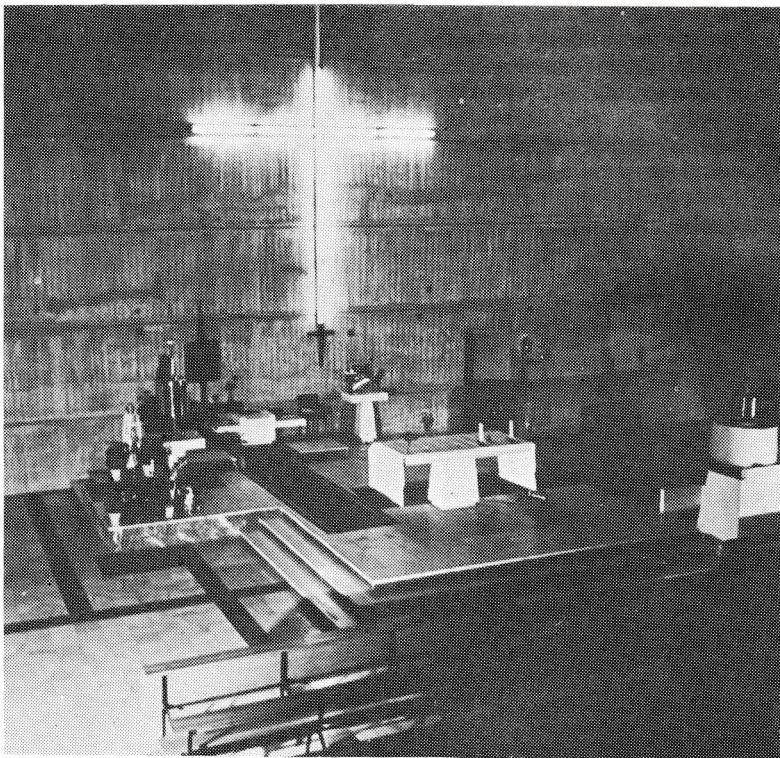
Tu vodijo salezijanci že drugo desetletje župnijo katoliških vernikov, ki so skoro vsi albanske narodnosti. Njena cerkev, železobetonska moderna katedrala, posvečena Srcu Jezusovemu, je letos 18. marca doživela enkratno slovesnost.

Po štirih stoletjih je na črnogorskih tleh spet bilo škofovsko posvečenje. Novi pomožni barski nadškof Petar Perkolić, po narodnosti Albanec, si je za svoje škofovsko posvečenje izbral našo cerkev v Titogradu. Zakaj? Nova je in največja v Črni gori, saj lahko sprejme med svoje betonske zidove tudi do dva tisoč ljudi.

Cerkev je bila dograjena in blagoslovljena pred desetimi leti. Gradnjo te cerkve je vodil tedanji župnik salezijanec Jože Bakan. Titograjska „katedrala“, kakor jo ljudje tukaj imenujejo, je dar nemške Caritas internationalis. Obiskovalca sprejme prostor ogromnih, praznih sten, ki kličejo po barvni toplini. Poživljajo ga samo ljudje pri božji službi, sicer pa v tabernaklju skriti Bog, ki more govoriti le vernemu človeku.

Salezijanska titograjska župnija, ki jo sedaj vodi župnik Ciril Zajec s svojim pomočnikom Nashem Gjolakem in sobratom pomočnikom Lojzetom Kresetom, je še v razvoju. Verniki so po veliki večini Albanci. Imajo vsako nedeljo mašo v svojem jeziku. Maša je tudi v hrvatskem jeziku za druge narodnosti katoliških vernikov.

Vrnimo se k slovesnosti škofovskega posvečenja, saj je bil to zgodovinski dogodek za našo krajevno Cerkev. Na ta dan smo se zelo skrbno pripravili. Črnogorske sestre, ki jim je bil novi škof dolgoletni spiritual, so naredile vse,

Notranjščina cerkve v Titogradu

da bi se oddolžile svojemu duhovnemu voditelju.

Že dan prej je prišel iz Beograda apostolski pronuncij mons. Michele Cecchini, glavni posvečevalec. Cerkev je bila ozaljšana kakor nevesta. Z napisom na pročelju je vzklikala: Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem!

Petek tretjega postnega tedna, 18. marca, že zgodaj zjutraj so pričeli prihajati ljudje z vseh strani. Sele ob 10.00 se je začela slovesnost. V napolnjeno cerkev, v kateri je prostora za dva tisoč ljudi, je prišel sprevod visokih gostov, raznih jugoslovanskih škofov, med njimi dozda barski nadškof Aleksander Tokić in njegov bodoči naslednik. Posebne pozornosti sta bila deležna pravoslavni črnogorski vladika in metropolit Danilo ter poglavar črnogorske muslimanske skupnosti Idris Demirović, med gosti pa sekretar verske komisije Radivoje Radmilović. Slovesnosti se je udeležilo devet nadškofov in škofov, veliko duhovnikov in nad

sto sester v svojih redovniških oblekah.

Po slovesnem vhodu je navzoče pozdravil domači župnik Ciril Zajec. Med drugimi je še posebej pozdravil bodočega barskega nadškofa. Dejal je: Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem! Tako vas je pozdravil vaš dosedanji ordinarij, nadškof Tokić, na prehodu iz cetinjske anonimnosti na oder Cerkve... Veseli in ponosni smo, da lahko pozdravimo v naši titograjski katedrali sina, ki je zrasel na domačem krasu. Po štirih dolгих stoletjih se bo dejanje škofovskega posvečenja končno izvršilo spet na domači zemlji, kjer boste odslej pastir tudi vi. Glejte množico ljudi, ki se je zbrala okrog vas. To naj vam daje pogum in zavest, da niste sami. Z vami je predvsem Kristus Gospod, ki vas je poklical v polnost duhovništva, z vami so vaši duhovniki in verniki, ki vam obljublajo svojo pomoč in zvestobo pri graditvi Kristusovega Telesa, ki je Cerkev. Vi pa, gospod nadškof, ki z današnjim dnem

Župnik Ciril Zajec pozdravlja nadškofa Petra Perkulića

Predstavnik katoliške Cerkve v Titogradu:

stopate na križev pot služenja svojim bratom pri graditvi Kristusove Cerkve, molite, da bi vaše žrtve in napor obrodili sadove.

Stari domači nadškof Aleksander Tokić je stal ponižen in skromen kakor vedno, zdaj pa vesel, da je dobil Simona Čirenca...

Pozdravili so kandidata med mašo še nadškof Kuharić in skopsko-prizrenski albanski škof Prela. Nato se je začel obred posvečenja. Trije škofi posvečevalci so molče položili roke na glavo kandidata, za njimi pa še drugi navzoči škofje, potem evangelij, in mu podelili znake njegove nadpastirske službe: maziljenje, prstan, mitro in palico. Evharistično slavlje se je potem kot običajno nadaljevalo do konca. Pred sklepnim blagoslovom je novoposvečeni škof nagovoril vse navzoče, vernike pa še posebej v albansčini. Po nadpastirskem blagoslovu je cerkev zadonela v himni Tebe Boga hvalimo.

Ljudje so z velikim zanimanjem spremljali obrede. Okrog stoječi otroci so hoteli napraviti isto kot škof, ki je na obrazu ležeč molil. Tudi oni so se vlegli na tla, v misli, če lahko on, zakaj ne bi malo legli tudi mi. Stali so že celo uro, bolele so jih noge. No, Jože Bakan jim je milostno dovolil, da smejo sesti na stopnice.

Ljudje so se veseli razhajali. Lepo je bilo. Kaj takega še niso doživeli, so dejali.

Na titograjsko katedralo pa se je zopet spustila vsakdanost življenja, resnično življenje, v katerega je treba s samopožrtvovalnostjo vgrajevati evangeljsko božje kraljestvo, Kristusa.

Ciril Zajec

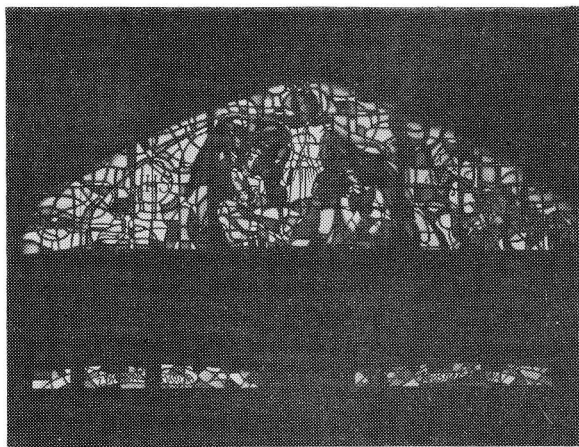
LEPOTE CERKVE MARIJE POMOČNICE NA RAKOVNIKU

Še pred tremi leti je bila notranjščina cerkve Marije pomočnice na Rakovniku bolj temačna. Svetloba je prihajala le iz visoko nameščenih prvotnih vitrojev, kakor je v načrtu stavbe, dograjene leta 1924, določil arhitekt Cerdini iz Torina, zvest zgledom

občasno tudi z grafiko.

Trikotno obokano okno nad vhomom prikazuje tradicionalni krščanski motiv: Marijo pomočnico, ki z dvignjenimi rokami razprostira svoj plašč in nudi zavetje tistim, ki so se k njej zatekli. Prelepo, gotško inačico tega moti-

živanja. Svetlost prizora pa je dosežena še z belimi ploskvami brezbarvnega, le ob robovih rahlo toniranega stekla. — Tik nad odprtina vrat sta nizki, podlogasti okenci z abstraktnimi oblikami pestrih barv ter je v valovitem ritmu vkomponiran pozdravni na-

srednjeveških katedral, in kakršna so v tedanjem secesijskem slogu izdelali na Dunaju. V skladu s sodobno miselnostjo, ko se Cerkve bolj odpira življenju, pa so sedanji skrbniki stavbe čutili potrebo, da jo bolj povežejo z zunanjšino in vnesejo vanjo več svetlobe. Ravno prezbitერი, kamor se je v novejšem bogoslužju prestavila obredna miza, da se približa ljudstvu, so z novimi barvnimi okni osvetlili in ga tako napravili bolj dostopnega. V tem se odraža kar največje nasprotje miselnosti ter iz nje izvirajočih arhitekturnih rešitev starejših dob, ko je obred potekal odmaknjeno od ljudi in v pravoslavnem bogoslužju celo skrito za ikonostasom.

Drugi prispevek obnove pa je barvno okno nad vhomom, ki tudi oživlja notranjščino ter nudi vesel in prazničen pogled obiskovalcu, ko odhaja iz cerkve.

Izdelavo sedmih novih vitrojev so zaupali mlademu Tomažu Perku, ki je študiral slikarstvo na likovni akademiji v Rimu in se sicer bavi z oljnim slikarstvom ter

va poznamo pri nas s Ptujске gore, kjer je izdelana kot barvni relief v kamnu. Tomaž Perko je barvna stekla razčlenil v mehke, zaokrožene oblike, razgibal figure v mehkem ritmu in jih izrisal z mehкими linijami. Tak slog, ki je očiten tudi na milih izrazih obrazov, si je verjetno izoblikoval tudi pod vplivom italijanske šole in njenega lepotnega ideala. Uporabil je pretežno vedre osnovne barve — rumeno, rdečo in modro — značilne za mnoge umetnine slovenskega slikarstva, posebno srednjeveškega in baročnega. Zaradi motiva podobe in zaradi njene namestitve v prostoru se tu nehotе spomnimo srednjeveške srbske freske z Orantom, kjer je prav tako upodobljena ženska figura z razprostrtim plaščem, pa je njen učinek povsem drugačen: s strogo kompozicijo, tršimi linijami in odločnim ritmom deluje slovesno, monumentalno. Vitro Tomaža Perka pa v celoti posreduje intimno, lirično doživetje. — Osnovnemu motivu Marije pomočnice je slikar dodal ob strani motiv vinske trte, starega krščan-

skega simbola za vir življenja in moči. Delno je simbolično uporabljal tudi barve in je Marijin plašč rdeč, s čemer je ponazoril polnost pis, kar nas spominja na staro ljudsko slikarstvo naših podob na steklo, kakor tudi oba simbola — lilija in zvezda.

Sest novih vitrojev prezbitერი — po trije na vsaki od obeh sten — predstavlja dva prizora: na levi steni Kristusovo rojstvo in na desni zadnjo večerjo. Prizora sta obravnavana kot triptihi. Levi triptih z rojstvom prikazuje v srednjem delu jedro motiva — Marijo z novorojenčcem in Jožefom — v levem pastirje z ovčami in v desnem tri kralje z zvezdo repatico. Slikar je bil v režiji dogodka posrečeno iznajdljiv, ko je ikonografsko in likovno smiselno komponiral. Posebno izstopa tu prikaz zvezde repatice, ki ga je v ozkem in visokem oknu rešil tako, da je sicer v širino žareči komet oblikoval v spirali. S tem je izrazil žarenje ter hkrati izkoristil likovno simboliko spirale, ki s svojim stopnjevanjem smeri in velikosti pomeni rast ter odprtost.

Pretehtano je izbral tudi barve: Marijin plašč je ponovno rdeč, Jožef je v nevtralnih in nevsiljivih rjavih barvah, prvi od kraljev v modro zeleni, ki je simbol avtoritete, drugi v svečani belini in tretji v modri barvi suverenosti. Preprosti pastirji se barvno enačijo z ozadjem.

Pri triptihu desne stene je osrednje okno izpolnjeno s Kristusom in njemu najbližjima učencema; na ostalih dveh pa je v živahnem ritmu razporejenih po pet apostolov. Prostor je nedoločen, predmeti malo izstopajoči in je glavni

poudarek na ljudeh. Vsa tri okna predstavljajo skladno celoto s prevladujočimi mehкими oblikami in barvno enotnostjo. Uravnnoteženo se prepletajo nasičene osnovne in sekundarne barve s številnimi belimi ploskvami, ki posredujejo podobno pomembno slovesno vzdušje in notranjščini mnogo svetlobe. Barve figur so večji del enake barvam ozadja ter so osebe razvidne samo po risbi in podrobneje izdelanih glavah v rjavih odtenkih, ki predstavljajo kontrastne poudarke v barvni enotnosti. Z izrazito uporabo kompozicijskega načela

enotnosti je izražena psihična povezanost upodobljenih in splošno razpoloženje dogodka.

Ko z večje razdalje še preletimo s pogledom te nove vitroje, ne da bi razbirali, kaj prikazujejo, nas vzradoste živo pisane in uravnovešene barvne površine. Vitroji nudijo torej doživetje že samo zaradi tako uporabljenih likovnih elementov — črt in barv — ter bi odigrali svojo estetsko vlogo tudi kot nepredstavne podobe, kar mora opraviti vsak dober slikarski izdelek.

E. N.

DON BOSKOVE PROSTOVOLJKE

Kadar se v družini rodi nov član, je vse veselo. Podobno veselje bi lahko navdajalo salezijansko družino v Sloveniji, ker se nam je rodil četrti član, tj. don Boskove prostovoljke. Po salezijanskem svetu jih je že precej, zlasti v Italiji, Španiji in Latinski Ameriki. Pri nas pa jih doslej še ni bilo.

Kdo so Don Boskove prostovoljke? — To so dekleta, globoke duše, ki bi rade storile nekaj lepega za Boga in za bližnjega, toda ne v samostanu, marveč v svetu. Bogu se popolnoma darujejo z zaobljubami, toda njihovo življenje se še naprej odvija sredi svetnih stvarnosti, kakor vsake druge neporočene ženske. Njihov glavni apostolat je v tem, da širijo evangelijsko oznanilo,

toda ne z besedami, pač pa z življenjem. Živijo lahko v domači družini, ali samostojno. Hodijo v službo ali delajo doma. Če pa Cerkev potrebuje njihove pomoči, pomagajo v kakšnem apostolatu ali delu, ki je primeren njihovi strokovni usposobljenosti in osebnim težnjam. Vse to pa vršijo v don Boskovem duhu in z njegovim slogom.

Po dolgoletnem iskanju sta se končno — na priprošnje božjega služabnika Filipa Rinaldija — našli v Sloveniji dve duši, ki sta navdušeni za don Boska in za njegov apostolat. Prva je doma na Dolenjskem, druga pa na Ptujskem polju. Želeli bi svoje življenje plemenititi s tem, da se posvetita Bogu v

„svetni ustanovi“ Don Boskovih prostovoljk.

„Svetne ustanove“ so danes aktualna oblika Bogu posvečenega življenja za graditev božjega kraljestva na zemlji. Po zadnji vojni jih je zraslo v Cerkvi po svetu že nad sto različnih. Tudi v Sloveniji je že kakšna. Odslej pa bomo imeli še svetno ustanovo s salezijansko duhovnostjo: Don Boskove prostovoljke.

Ob koncu tega veselega sporočila prijateljem don Boska se tukaj javno zahvaljujem Filipu Rinaldiju, ustanovitelju DBP, za njegovo učinkovito priprošnje pri Bogu, da je podaril naši Cerkvi novo svetno ustanovo, tj. don Boskove prostovoljke. Obenem pa po Mariji Pomocnici in don Bosku prosim Boga za blagoslov prvim korakom novega člana salezijanske družine v Sloveniji.

Vse tiste duše, ki so zaslutile lepoto poklica DBP, vabim, da se oglasijo na naslov: Zupan Ivan, Želimiče 46, 61292 Ig pri Ljubljani.

Z. I.

SALEZIJANSKI SOTRUDNIK

Pri delu, študiju in prostem času je sotrudnik Kristusov pričevalec:

- s poštenim in doslednim življenjem,

- z udeležbo pri življenju in delu bratov, pri njihovem trpljenju in pravičnih težnjah,

- s prizadevanjem za izboljšanje in prenovu miselnosti, navad, zakonov in struktur skupin,

- v katerih živi in dela, da bi postale bolj skladne z evangelijskimi zahtevami po pravičnosti, bratstvu in svobodi.

Zato se bo prizadeval, da se bo usposobil za to delo, ga podjetno izvajal in tako prispeval h gradnji in napredku človeške skupnosti.

(Novi pravilnik I, 4).

V navzočem členu pravilnika za salezijanske sotrudnike prehajamo na široko socialno področje apostolata, ki ga lahko uresničujejo prav vsi sotrudniki, tako mlajši, kakor tudi manj mladi.

1. Kristusov pričevalec

Vsak krščanski laik ima tako kot v družinskem okolju tudi v družbenem življenju poleg odgovornosti, ki so lastne vsakemu človeku, še posebno apostolsko nalogo, ki temelji na krstu, birmi in poslanstvu v svetu. Koncil je to še posebej poudaril. Poziva prav laike, da bi v moči dveh zakramentov uvajanja v krščansko življenje postali pričevalci evangelija. Laikom pripada poseben, njim lasten svetni značaj. Po svoji poklicnosti imajo nalogo iskati božje kraljestvo s tem, da se ukvarjajo s časnimi rečmi. Živijo v svetu, to je v vseh posameznih svetnih dolžnostih in poslih in v rednih družinskih in družbenih razmerah, iz katerih je njihov obstanek tako rekoč stkan. Tam jih Bog kliče, da bi z izvrševanjem svoje lastne naloge in ob vodstvu evangelijskega duha kakor kvas od znotraj posvečevali svet. Koncil močno zahteva,

Mario Cogliandro, delegat za salezijansko sotrudništvo v Zagrebu

da se laiki vključujejo v poslanstvo Cerkve, saj pravi: Evangelija ni mogoče vtisniti globoko v duha, življenje in delo določenega ljudstva, če laiki niso dejavno navzoči (M 21, 1).

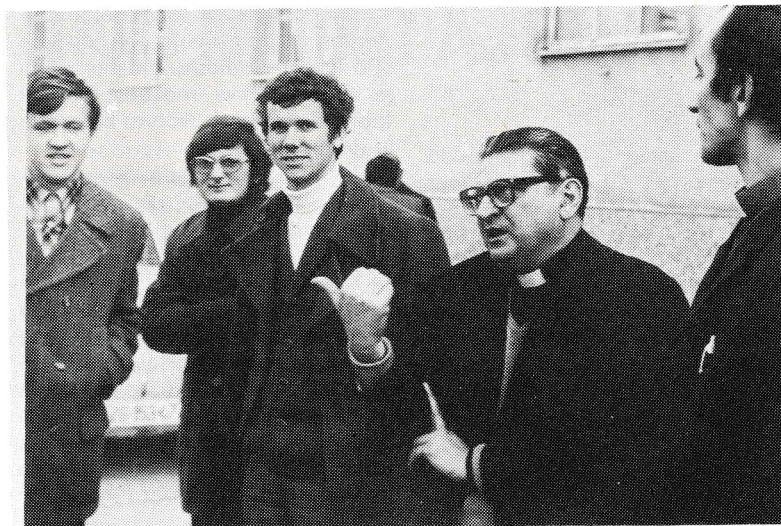
Kako uresničevati to v praksi? Novi pravilnik (NP) govori o treh oblikah, ki bi naj vodile sotrudnike v konkretno pričevanje. Izhodišče za te smernice pa je vzeto iz koncilskega odloka o laičnem apostolatu (L 13).

2. Poštenost in doslednost življenja

Pričevanje za Kristusa v družbenem okolju zahteva najprej, da je delo, študij ali druge dejavnosti ovrednoteno s polno človeško poštenostjo. Poštenost pa vedno vsebuje izžarevajočo moč, ki vodi k ljubezni do dobrega in resničnega, z drugimi besedami, h Kristusu in skupnosti, ki jo navdihuje njegov Duh resnice.

Drugi pogoj za to potrebno pričevanje je dosledno življenje po veri. V tem smislu govori jasno Konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu: Koncil spodbuja kristjane, državljane obeh družb, naj se vneta trudijo za vestno spolnjevanje svojih zemeljskih dolžnosti in naj se v tem dajo voditi duhu evangelija. Motijo se tisti, ki spričo dejstva, da nimamo tukaj stalnega mesta, marveč da iščemo prihodnjega, menijo, da zato svoje zemeljske dolžnosti lahko zanemarjajo, in se ne

zavedajo, da je po veri sami spolnjevanje teh dolžnosti v skladu s poklicem, v katerega je vsak poklican, še bolj stroga obveza. Toda v nič manjši zmoti niso tisti, ki nasprotno mislijo, da se smejo tako vtopiti v zemeljske posle, kakor da bi ti posli ne imeli prav nič opraviti z verskim življenjem, katero po njihovem naziranju obstoji izključno v bogočastnih dejanjih in v spolnjevanju nekaterih npravnih dolžnosti. To, pri mnogih nastopajočo razklanost med vero, ki jo izpovedujejo, in njihovim vsakdanjem življenjem, je treba prištevati med največje zablode našega časa. To sramoto so že v stari zavezi preroki silno grajali in še mnogo bolj ji je v novi zavezi sam Jezus Kristus grozil s hudimi kaznimi. Varujmo se torej napake, da bi postavljali v zgrešeno nasprotje z ene strani poklicno in socialno dejavnost, z druge strani pa versko življenje. Kristjan, ki zanemari svoje zemeljske dolžnosti, zanemari s tem svoje dolžnosti do bližnjega in celo do samega Boga ter spravlja s tem v nevarnost svoje večno zveličanje. Kristjani naj bodo marveč veseli, ker morejo po zgledu Jezusa Kristusa, ki je opravljal rokodelska dela, vso svojo zemeljsko dejavnost izvrševati tako, da človeška družinska, poklicna, znanstvena in tehnična prizadevanja povezujejo v življenjsko celoto skupaj z verskimi vrednotami, da se pod njihovim najvišjim usmerjanjem vse naravna v božjo slavo (CS 43, 1).

Mario Cogliandro z našimi bogoslovci z Rakovnika na srečanju v Zagrebu

3. Udeležba pri življenju . . .

Če narekuje prvo obliko krščanskega pričevanja potreba vere, potem je druga oblika potreba pravičnosti in ljubezni, ki naravnost sili „k udeležbi pri življenju in delu bratov, pri njihovem trpljenju in pravičnih težnjah“. Stavek NP je treba razumeti v smislu koncilске Cerkve, ki se hoče tesno povezati s sedanjim svetom. Veselje in upanje, žalost in zaskrbljenost današnjih ljudi, posebno ubogih in vseh kakor koli trpečih — to je hkrati tudi veselje in upanje, žalost in zaskrbljenost Kristusovih učencev; in ničesar resnično človeškega ni, kar bi ne našlo odmeva v njihovih srcih (CS 1).

NP govori, da mora sodružnik pospeševati rast pravičnih teženj v vsakdanjem življenju človeka: krepiti gospodovanje nad ustvarjenim svetom; ustvarjati tak politični, družbeni in gospodarski red, ki bo vedno bolj služil človeku in ki bo posameznikom in skupnostim pomagal uveljavljati in razvijati njim lastno dostojanstvo; dobrine morajo biti pravilno razdeljene; posamezniki in skupnosti čutijo žejo po zares polnem in svobodnem, človeka vrednem življenju . . . (CS 9, 1–3).

4. Izboljšanje in prenova mišljenja

Pastoralna konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu govori o štirih velikih pojavih modernega časa, ki so znamenja našega časa: — globoke in nagle zgodovinske spremembe, ki se kažejo na vseh področjih človekovega delovanja,

tako človeškega kot tudi religioznega in cerkvenega; — socializacija ustvarja nove povezave in človeške odnose; — sekularizacija in s tem povezana zavest, ki jo čuti človek, ko presega naravo, avtonomijo nad zemeljskimi vrednotami in njihovo močno razliko od celotnega vzdušja; — personalizacija, kar pomeni novo zavest modernega človeka, ki sebe postavlja v središče zgodovine. Zaveda se, da je od njega odvisno, kako bo dobro razporedil sile, ki jih je sam proizvedel.

Z vsemi temi pojavi se srečujejo danes mnogi sodružniki. V njihovo življenje prinaša to napetosti, poraja ali večja pa tudi protislovja in neravnovesja.

Kakšen odnos naj dosleden in resen kristjan zavzame do takšne vsakdanje realnosti? Gotovo se ne bo predal škodljivi in boječi pasivnosti ali nezainteresiranosti; tudi se ne bo egoistično umikal; tudi ne bo zdihoval po starih časih, ki so minili. Zavzel se bo resno, zavzeto in odločno: 1. zboljšujejo naj navade in ustanove, ki ne spoštujejo dostojanstva človeške osebe; 2. spolnjevati je treba človeške in krščanske vrednote od včeraj s temi, ki nastajajo danes; 3. prenavljati se mora miselnost, zakoni, organizacijske oblike, ki jih je treba prilagajati novim okoliščinam in potrebam. Vse to bo prineslo učinkovitejši in splošnejši napredek na družbenem, socialnem, kulturnem, ekonomskem in političnem področju. — Ta trojna smer krščanskega prizadevanja v družbi mora sodružnike aktivno in odgovorno vključevati v njihovo učinkovito pričevanje v svetu.

5. Družbeno prizadevanje in evangelijske potrebe

Kakšni pa naj bodo kriteriji, ki bodo vključevali sodružnike v javno življenje kot posameznike ali skupinsko? Današnja družba je pluralistična: lahko rečemo, da je danes normalno sožitje oseb, ki imajo različne poglede na življenje, četudi so nekoč bile krščanske. Gre torej za njihovo vključitev v družbo v Kristusovem duhu, kar pomeni „v skladu z evangelijskimi zahtevami po pravičnosti, bratstvu in svobodi“.

Se bolj konkretno pa pomeni približati evangelijske ideale in po njih živeti; gre za spoznavanje krščanskih vrednot, ki so navzoče v osebah, s katerimi se skupaj živi in dela. Tako naj svet po laikih postaja prepojen s Kristusovim duhom in naj v pravičnosti, ljubezni in miru učinkoviteje dosega svoj namen.

Konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu govori o različnih oblikah modernega ateizma, ki opravičuje svojo skrb za človeka; trdi: Cerkve je prepričana, da priznavanje Boga nikakor ne nasprotuje človekovemu dostojanstvu, saj ravno v Bogu dobiva to dostojanstvo svoj temelj in svojo dovršitev . . . Cerkve razen tega uči, da eshatološko upanje ne zmanjšuje važnosti zemeljskih nalog, ampak celo z novimi nagibi podpira njih spolnjevanje. Če nasprotno manjka božji temelj in upanje na večno življenje, je človekovo dostojanstvo kar najhujše ranjeno, kakor to danes mnogokrat ugotavljamo (CS 21, 3).

6. Usposobitev in podjetnost izvajanja

Poseg v družbeno okolje bo imel učinek le tedaj, če ga bo spremljala upravičenost, podjetnost in modrost. Prava iluzija je misliti, da je mogoče biti dober kristjan ali celo apostol brez osnovnih človeških kreposti, ki so še posebej danes upravičeno bolj cenjene. Pogosto odbija ljudi od Kristusa in Cerkve nesposobnost na delovnem mestu ali poklicu, kakor tudi pasivnost in neustvarjalnost. Zaradi tega koncil še posebej stalno spodbuja laike: Ko torej laiki delujejo kot državljani sveta . . . si bodo prizadevali za resnično in pravo strokovno usposobljenost na dotičnih področjih (CS 43, 2).

Janko Novak

VZGAJAJMO KAKOR DON BOSKO:

ŠPORT

Šport kot telesno gibanje brez ekonomskih ciljev je eno izmed značilnih sestavin sodobnega življenja v industrijski družbi.

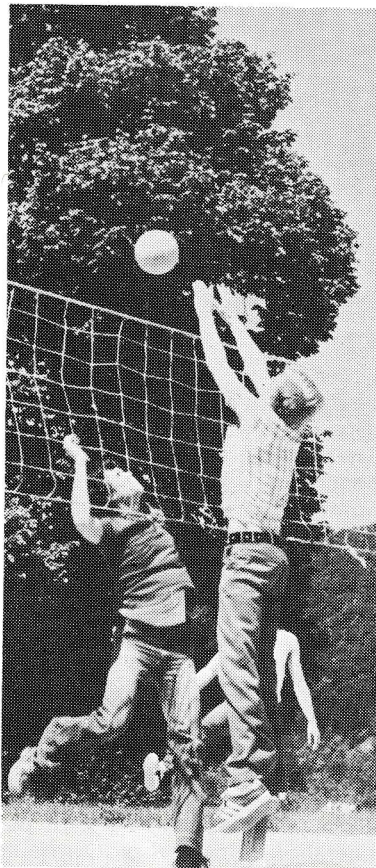
Gotovo je živčni sistem najplemenitejši del človeškega telesa. K človeku spada tudi kostni in živčni sistem, ki sta namenjena gibanju in delu. Ker sodobna industrijska družba mišično energijo nadomešča z drugimi cenejšimi vrstami energije (elektrika, razna goriva) in opravljajo težka dela stroji (bagerji, traktorji s priključki, razni nosilci), je priložnosti za mišično udejstvovanje in telesno delo in napor vedno manj. Toda človeško telo terja določeno napor, mišice morajo opraviti določeno delo in človek mora sprostiti neko določeno energijo.

Sodobnim okoliščinam najbolj primerna oblika sproščanja mišične energije in opravljanja dela brez gospodarskih ciljev je šport. Šport spada k sodobnemu življenju. Človek mora najti tisto vrsto telesne zaposlitve, ki porablja določeno število kalorij in vzpostavlja v telesu ustrezno ravnotežje.

Telesno delo kot šport

Čeprav sodoben način življenja omejuje možnosti telesnega poklicnega dela, je telesna zaposlitev s koristnim učinkom še vedno najboljši način sproščevanja telesne energije.

Sem spadajo domača dela: pometanje, skrb za vrt, čiščenje parketa, pranje, likanje i.p. Sodobno gospodinjstvo je uvedlo celo vrsto kuhinjskih in gospodinjstvenih strojev od pomivalnikov do sesalnikov in je tako telesno delo in napor izključilo iz gospodinjstva. To je v tehničnem pogledu napredek, glede sproščanja mišične energije, tako pri moških kakor pri ženskah, pa nazadovanje. Ko s kilogrami preobtežen moški ali ženska ali zaradi stresa obolela gospodinja pridejo k zdravniku, je skoraj vedno prvi nasvet: „Več telesnega gibanja in mišičnega napora.“

Zdravnik jim predpiše tisto, za kar so tako moškega kakor žensko prikrašali gospodinjstvi in vrtni stroji.

Verjetno ima glavno krivdo za premalo telesnega gibanja avto ali drugo motorno prevozno sredstvo. Danes ljudje vse premalo hodijo peš. Res je, da se danes vsem mudi in nimajo časa, da bi „izgubljali čas“ s peš hojo. Toda pri tem se prikrašajo za prepotrebno telesno gibanje.

Odvišne kalorije

Zaradi visokega standarda zaužije sodobni človek na dan povpreč-3000 kalorij, ki so potrebne za vzdrževanje delovne sposobnosti težkega delavca npr. železarja, gozdarja, kovača itd. Navadni poklici porabijo po 2500 kalorij na dan. Ker se odvišne kalorije spreminjajo

v maščobo, ostaja sodobnemu človeku na voljo dvoje: ali odvede 500 kalorij v telesno gibanje ali pa se zdebela. Prva možnost vodi v šport, druga pa k srčnim boleznim in drugim težavam.

Šport je klic časa

Ker se večina ljudi ne zna pri hrani pravilno ravnati in jedo in pijejo mnogo preveč, je telesno gibanje v obliki dela ali športa potreba današnjega časa. Šport ni izgubljanje časa, pač pa sodobnim življenjskim navadam in nujnostim prirojen način telesnega gibanja in vzpostavljanja ravnotežja v telesu.

Izbira športa

Otroci se po naravnem nagonu mnogo gibljejo in imajo v igri naravno sprostitev. Ko pa pride čas, da se igra spremeni v koristno delo, pojenja naravni zagon nagona po igri in človeku ni več za „otročarije“, ki se kažejo v igri. Ker danes večina ljudi študira in se pripravlja za „razumske“ poklice, poklicno delo ne terja telesnega napora in težkega telesnega dela. Zato je treba pomanjkanje nagona nadomestiti z razumno izbiro in hoteno odločitvijo.

Pametno bi bilo, če bi se otrok odločil za tisto obliko športa, ki najbolj ustreza njegovi telesni zgradbi in duševnim sposobnostim. Tu je potreben nasvet strokovnega športnega delavca ali celo zdravnika. Samo tisti šport, ki se ga človek oklene na osnovi ustreznih pogojev in naravne usposobljenosti, bo lahko človeka v dobi, ko ne bo več otroškega nagona po igri, ohranil pri športu.

Šport je nujna potreba

Mogoče je bil nekoč šport potrata časa. Danes to ni več: danes je nujna potreba, ki izvira iz sodobnega načina življenja. Šport daje možnost za ustrezno telesno gibanje, ki nujno spada k človeškemu življenju. Če hočemo ohraniti zdravje in telesno delavno usposobljenost, se moramo gibati. Šport je za večino ljudi našega časa ena izmed najbolj sprejemljivih možnosti.

Valter Dermota

NAŠ NAJMLAJŠI MISIJONAR PIŠE

V začetku vas vse skupaj prav lepo pozdravljam in se vam zahvaljujem za vaša pisma!

Nikar ne mislite, da sem se že zgubil na Filipinih. Ni tako hudo, vendar kot vidite, dela imam pa dovolj, posebno še sedaj, ko sem čisto „svoj gospodar“ in sam odgovoren za vso mehanično delavnico. Toliko dela se mi nabere, da včasih res ne vem, kje se me glava drži. Naročajo nam najrazličnejša mehanična dela.

Največ skrbi pa je z učenjem teh revnih fantov: poleg delavnice je še višja gimnazija, kjer tudi

poučujem. Poleg vsega moram še sam hoditi v „šolo“ za razne stvari, da se še bolje pripravim.

Z g. Kramarjem se vidiva vsak teden, ker sedaj imamo „mitinge“ vsi sobratje pomočniki vsako nedeljo v Manili. Tukaj se malo pogovorimo in načrtujemo za naprej...

Zdrav sem še kar. Z veseljem pričakujem konca šolskega leta, ko bom mogel iti za nekaj mesecev domov na počitnice, da si nabere malo noči vseh vrst, tudi finančnih, da se bo potem še bolje delalo tukaj. Tem revnim fantom namreč

mi vse zastoj dajemo, zato nam večkrat zmanjka sredstev, da bi lahko v delavnici delali, kot se spodobi. Zato sem zelo hvaležen g. inspekt. ekonomu (in g. Vilku P.) za poslano: Tisočkrat vama Bog plačaj!

V aprilu bom pa delal večne zaobljube, zato se vam še posebej priporočam v molitev, posebno vsem prijateljem v Želimljem.

Bog vas živi! Vse prav lepo pozdravlja

brat Janko Hribar,
misijonar

KAJ JE ZA NAS DON BOSKO

RAKOVNIK

Konec meseca januarja. Že nekaj dni je nebo kakor sitasto. Vprašujoče se oziramo v ljubljansko meglo, ki nam leno odkimava. Ne, izboljšanja še ne bo. Dež še kar pada, šolarjem v obup. Minilo bo njihovo veselje, njihove počitnice. Sava in še nekatere reke že prekoračijo svoje bregove. Na Bledu že modrujejo o novi vodni povezavi z Bohinjem. Le kje je tisti Tomaž, ki nam je s svojo pesmijo lani solil pamet — saj po novem, saj po novem letu boljše bo!

Rakovnik s svojo malo privzdignjeno lego je imel te dni druge skrbi. Že 22. januarja smo začeli devetdnevno k don Boskovemu prazniku. Nedelja, 28. januar, bo don Boskova nedelja. Petek, sobota, dnevi priprave.

In nedelja? Prav kot vsaka druga. Mestno življenje, kakor da se usmerja na mrtvi tir. Izgubi svojo živahnost, svoj tempo. Dež še dodatno pritisne na zavoro. In mrtvilo je tu. Slab dan si si izbral, don Bosko, bi te lahko kdo ogovoril. Ampak, bilo nas je dosti, ki si nas ta dan vzel pod svoj dežni plašč. Tvoje načelo, ki si ga živel tako stoprocentno; načelo iznajdljivosti in prilagodljivosti je žvenkljalo z dežniki, ki so se pri vhodu v

cerkev zapirali. Minuto za minuto so se vrata odpirala, sprejemala in hvaležno potrjevala. Vsakdo, ki se je zvrstil, je prišel zaradi nekoga. Ta nekdo nam vsem že priljubljeni in znani — Bosko, Janez Bosko, don Bosko.

Začeli smo z mašo. Veliko duhovnikov somaševalcev, štirje diakoni, bogoslovci, fantje iz Želimljega, Hčere Marije Pomočnice z Gornjega trga. Veliko nas je bilo okrog oltarja. Lepe don Boskove pesmi so okrepile v nas zavest, da smo njegovi. Vsakdo od nas je na neki način že izkusil njegovo dobroto. Zato smo pri daritvi bolj prepričano s Kristusom darovali sebe; za boljši in pravičnejši svet. Za boljšo vzgojo. Za ljubeznivost, ki je don Boskova vizija prihodnjega sveta. Inšpektor Rudi Borštnik, ki je povzel to dogajanje v nas, je v pridigi naglasil, da je ljubeznivost tisto, kar bi rad don Bosko obudil v nas. Imel je izreden posluh za božjo govorico. Bog mu je govoril kot preroku in vzgojitelju. Po učljivem poslušanju je posredoval to govorico dobrote mladim. Prav ta misel je naše letošnje vezilo. Z Marijino pomočjo uresničujemo vzgojni in pastoralni načrt dobrote!

Po maši smo zmolili še litanije in prejeli blagoslov Marije Pomočnice. Vsak je lahko dobil spomin-

sko podobico. Nato smo se preselili v novo župnišče. V dvorani so nas presenetili Želimeljski fantje. Najprej so nas ogreli z godbo. Zapiskalo je, da je bilo veselje! Po besedah našega Stanka Hočvarja pa smo s tem trenutkom napravili konec zunanji slovesnosti. Če smo do zdaj bili ob močni luči, nam jo bo zdaj zmanjkalo. Iz teme pa bo moral vsak sam dotipati do tiste drobne lučke, ki gori le v njem. K temu nam je pomagala igra: Pridi, hodi za menoj. Gojenci iz Želimljega so zaigrali preprosto in še kako prepričljivo. V hišo judovskega veljaka pride Jezus. Ne osebno, v srcu njegovega sina. Oče je zapleten v mrežo farizejskih spletk. Odrešenikova zgodba, ki se odvija pred Pilatom in na Golgoti, istčasno tudi v srcu bogataševega sina, ga iztrga iz teh mrež. Začenja verovati. Jezus je s svojim življenjem in odrešenjem razpletel mreže hudobije. Tudi kjer je bilo najmanj upanja.

Ko smo se razhajali, je v nas dozorevala misel: gremo v naš „judovski“ vsakdan, poln zapletov. Prav v ta naš dan vstopa Kristus. Seka vzele naše hudobije, človeške zaprtosti, malodušnosti. V to navidezno brezizhodnost polaga besede: pridi, hodi za menoj.

ZVONE

IZ STAREGA MAGAZINA PRVI CENTER HMP

100-letnica hiše v Nizzi Monferrato

Salezijanske ustanove so se rodile po Kristusovem zgledu v skrajnem uboštvu, in dokler jih ta spremlja še vedno rastejo, cvetejo in prinašajo obilne duhovne sadove.

Rojstni dom družbe Hčera Marije Pomočnice je v Morneseju v italijanskem Piemontu. Ta dom so si postavile sestre kot pridne mravlje pod vodstvom Marije Dominike Mazzarello. Don Bosko ga je imenoval Dom božje ljubezni. Kmalu je postal premajhen za družbo, ki se je vedno bolj širila. Hiša pa je bila za namene centra preveč od rok in težko dostopna.

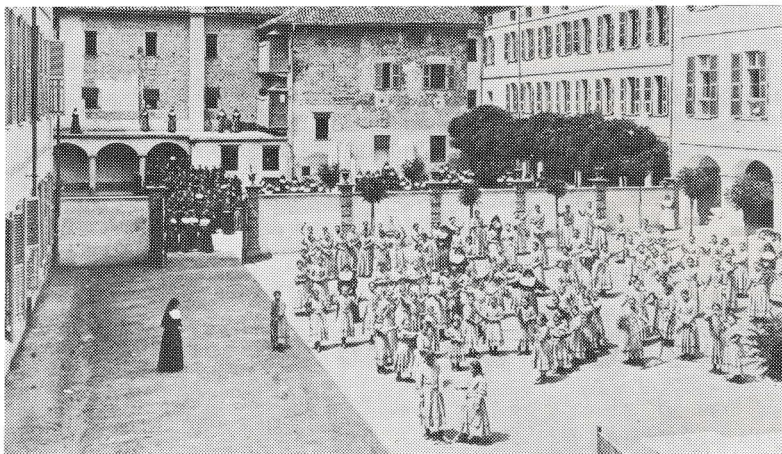
Don Bosko je o tem razmišljal, ko se mu je ponudila leta 1877 prilika, da je kupil v Nizzi Monferrato nekdanji samostan Naše milostne Gospe, tedaj spremenjen v magazin. Ko je don Bosko to videl, je zaprepaden vzkliknil: 'mizerikordia!' — strahota! Stal ga je 32 tisoč lir, potem pa ga je bilo treba še pripraviti za bivanje.

Maria Mazzarello je pripeljala 16. septembra 1878 v za silo pripravljeno domovanje prvih pet sester, ki so pripravile prostor še za gojenke in začele prvo šolsko leto v 'novih' prostorih. Don Bosko sam je blagoslovil za silo očiščeno cerkev, mati Mazzarello pa se je tedaj za stalno preselila v Nizzo Monferrato. Zgodovinski datum, ko je stari samostan kapucinov, spremenjen v magazin, postal prvi center družbe Hčera Marije Pomočnice, je 4. februar 1979 — in sedaj je temu sto let.

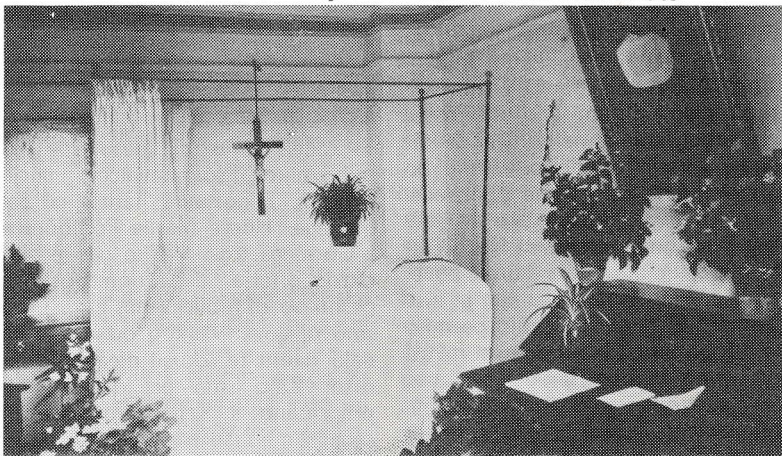
Samo dve leti je Marija Mazzarello živela v tem obnovljenem samostanu. Komaj 44 let stara je 14. maja 1881 zapustila zemeljsko domovanje in iz nebeškega vodila svojo mlado družbo. Že v tako kratkem času so prebivalci Nizze vzljubili to izredno ženo in njene sestre, vse predane njim v vseh nujnostih, posebno za časa povodnji reke Belbo, ko so našli zavetje pri 'Madonni', kot so imenovali to hišo tudi v času, ko je bila že spremenjena v magazin.

Za izvolitev nove vrhovne predstojnice je bil navzoč tudi don Bosko. S seboj je prinesel škatljo grenkih bonbonov. Ko je bila izvoljena mati Katarina Daghero, ji je don Bosko ponudil škatljo gren-

'Kakor vidite sem onemogel starec, komaj še govorim. Samo to vam hočem reči, da vas ima Mati božja zelo, zelo rada. Vedite, da je ona sredi med vami'. Don Bosko je tisti hip bil tako ginjen, da je umolknil. Iz zadrege mu je pomagal njegov tajnik Bonetti in dejal: 'Da, don Bosko vam hoče reči, da je Mati božja vaša mati, skrbi za vas in vas varuje'. Toda don Bosko je odločno ugovarjal: 'Ne, ne, hočem reči, da je Mati božja prav tu v tej hiši, in da je z vami zadovoljna, in

Prvi center družbe Hčera Marije Pomočnice v Nizzi Monferrato

Soba, v kateri je delala in umrla Marija Mazzarello

kih bonbonov in s 'posvetilom': 'Bodite vedno pripravljeni na grenke bonbone, kadar vam jih bo Bog poslal'. Mati Daghero je vodila družbo 43 let, in grenkob ji ni manjkalo. Medtem pa je centralna hiša rasla in se vedno bolj urejala. Petdeset let je bila žarišče družbe, ki se je širila na vse konce sveta.

Don Bosko je pogosto obiskal sestre v Nizzi Monferrato. Zadnji njegov obisk je bil 23. avgusta 1885. Tedaj je sprejel zaobljube novink, predstojnice pa so ga prosile za 'besedo' samo zanje. Bil je zelo utrujen, imel je že 70 let:

da... 'Don Boska je znova premagala ginjenost. Ko si je znova nabral moči, je ponovil: 'Hočem reči, da je Mati božja zares tukaj med vami! Mati božja se sprehaja v tej hiši in jo pokriva s svojim plaščem'.

Center družbe se je po 43 letih preselil najprej za dolga leta v Valdocco, pred nekaj leti pa v Rim. V Nizzi je sedaj lepo opremljena hiša samo za mladino, za noviciat in za sestre bolničarke, ki služijo bolnikom v sosednji bolnišnici.

Po BS-7/79 — stk

IZ ŽELIMLJEGA

UMRL
V SLUŽBI BRATOM

Letos smo še s posebno vneto pričakovali don Boskov praznik. Že vse štiri nedelje v mesecu januarju smo se srečevali z rakovniško skupnostjo in pregledovali „korenine“ naše salezijanske duhovnosti v sv. Frančišku Saleškem in se srečevali z živim don Boskom, našimi sobraty, ki delujejo v diaspori in na Koroškem. Srečali smo se v molitvi z don Boskovimi prijatelji. V dneh bližnje priprave smo še razmišljali o don Boskovem delu za tisk in o njegovi ljubezni do Marije Pomočnice, ki je postala „njegova Marija“. Svojevrsten pečat je dala močna in lepo uglašena godba. Da je bil don Bosko apostol

mladih so dokazali tudi fantje, ki so se prav v teh dneh zbrali k duhovnim vajam.

Velikega praznika pa ni brez velikega govornika. Letos je prišel med nas koprski škof dr. Janez Jenko. Z vso preprostostjo in zavzetostjo je nakazal don Boskovo veličino. Njegovega prihoda smo bili vsi zelo veseli. Zlasti nas je navdušil s svojim udarniškim govorom pri mizi. Ko smo se po kosilu razhajali, je bila v nas želja, da bi se še kdaj srečali. Zvečer tistega dne pa smo tudi mi potihnili v skrivnostnem nagovoru duhovnih vaj.

Da—Bi

Ob 60-letnici smrti salezijanskega pomočnika Jožeta Zdešarja

Bil sem gojenec na Rakovniku vse od septembra 1914 do konca junija 1919. Za nas v zavodu ni bilo hujšega in pretresljivejšega doživetja kot je bila smrt našega bolničarja Jožeta Zdešarja, ki je bil polbrat priljubljenega šolskega svetnika, zdaj pokojnega Antona Logarja.

Tisto šolsko leto 1918/19 je bilo razburljivo tudi za nas gojence. Že takoj na začetku šolskega leta, septembra in oktobra 1918, smo molili za težko bolnega klerika Jožefa Špana v Veržaju, ki je bil določen za asistenta na Rakovniku. Tedaj je razsajala španska bolezen in pobrala milijone ljudi po prvi svetovni vojni. Končno je prišel na Rakovnik težko pričakovani Jože Špan.

Bolničar sobrat Zdešar je imel vedno polne roke dela, posebno zaradi bogoslovca Franca Rusa, ki je imel odprto jetiko. Delo se mu je še pomnožilo, ko nas je osem gojencev zbolelo za špansko. Ležal sem ob postelji bogoslovca Rusa, ločen od njega samo z zaveso. Kašljal je neprestano, podnevi in ponoči.

Obiskoval nas je ravnatelj Fran Povše in katehet Ivan Kapistran Perovšek. Naš dobri angel varuh pa je bil gospod Zdešar.

Nenadoma je zbolel tudi on. Samo tri dni je trpel. Kako smo gojenci jokali, ko nam je 14. marca okrog 5. ure popoldne gospod Logar povedal: Dobri Bog je poklical k sebi blagega g. Zdešarja, ki je umrl kot žrtev ljubezni do bližnjega.

Na dan pogreba 16. marca so kleriki Jože Žerdin, Franc Vogrinčič, Štefan Ošljaj in drugi pod vodstvom bogoslovca Vinka Lovšina na dvorišču pred gradom zapeli pretresljivo Blagor mu, ki se spočije.

Dobri Bog naj povrne s srečno večnostjo blagemu Jožetu Zdešarju za vso njegovo ljubezen do bolnikov.

Po šestdesetih letih ga še vedno vidim v duhu vedno nasmejanega, potrpežljivega salezijanskega sobrata.

Bivši gojenec De Ko

ENO S KRIŽEM

Tudi letos smo se vsi v Želimljem vneto pripravljali na največji praznik — veliko noč. Krona vseh teh priprav je bil naš križev pot v naravi.

V ta namen smo si naredili velik križ in druga znamenja Kristusovega trpljenja. Zadnji del postnega časa smo vse te znake slovesno izpostavili, da so nas nenehno spominjali na Kristusovo ljubezen do nas.

Križev pot smo začeli pod „Finžgarjevo“ smreko. Z velikim križem smo krenili proti cerkvi na Golem. Pot pelje precej navkreber. Med potjo smo sledili Kristusu skozi zadnje ure njegovega življenja: od zadnje večerje, molitve v vrtu Getsemani, skozi zasliševanje in mučenje, pa vse do njegove poti na Golgoto in križanja. Križ, s svojo tiho govorico, je vso pot romal z rame na ramo. Vrhunec tega križevega pota pa je bila daritev svete maše v cerkvi na Golem. Bilo je to v petek pred cvetno nedeljo okrog treh popoldne. Z nekako notranjo samo-umevnostjo smo se med mašo še

enkrat darovali nebeškemu Očetu skupaj s Kristusom.

Ko smo prišli iz cerkve nas je pričakal dež, ki nas je spremljal ves čas do doma. Križ in voda! Celo to popoldne smo preživeli pod vtisom teh dveh simbolov. Križ in voda sta bila zunanja znamenja našega krsta. Že takrat smo začeli postajati eno s križem, kakor je postal eno z njim na tako popoln način Kristus sam. In Bog daj, da bi tudi naša daritev obrodila dobre sadove, kakor je Kristusova daritev postala naše odrešenje.

Preden smo se pred prazniki razšli, smo se v torek 10. aprila še enkrat zbrali k posebnemu shodu. Gojenci so nam pripravili čudovito akademijo o trpljenju. V njej je bilo povzeto vse tisto, kar smo skozi ves postni čas premišljevali: trpljenje, smrt, darovanje. Seveda pa se Kristusova pot ni končala v grobu, zato smo to našo prireditev končali s petjem aleluje in prižganimi svečkami. Kristus je vstal, tudi v nas! Ne se čuditi temu; v Želimljem je zelo primerno „podnebje“ za duhovno darovanje.

Da—Bi

NAŠI RAJNI

V spomin na duhovnika Antona Bajuka

Po dolgi in mučni bolezni je dne 2. februarja letos umrl v Zagrebu salezijanski duhovnik Anton Bajuk. Na pogrebu na zagrebškem Mirogoju so se od njega poslovili poleg hrvaških sobratov tudi slovenski.

Rajni je bil doma iz Božakova v Beli Krajini, rojen 1. marca 1913. K salezijancem je prišel kot 17-letni fant oktobra 1930 s priporočilom svojega župnika: 'Je lepega vedenja in vzornega krščanskega življenja'. Na tako trdnem temelju je vse svoje življenje gradil, razvijal in bogatil svoj tihi, nevsiljivi, a izredno delavni značaj — resnično v don Boskovi senci.

V duhovnika je bil posvečen 5. julija 1942 v baziliki Marije Pomočnice v Turinu. Njegovo duhovniško salezijansko in pastoralno delo je bilo tesno povezano s hrvaškim ljudstvom, posebno s kandidati za salezijansko življenje. Svojo vzgojiteljsko in profesorsko službo, poleg nje pa še pastoralno delo je opravljal več kot vestno. Veliko je zahteval od svojih gojencev, toda njegova dobrota, pravičnost, razumevanje in ljubezen bodo ostale vsem v trajnem spominu. Odlikoval se je v vestnosti, urejenosti in pridnosti, kar je kazal celo v svoji bolezni, ko je zadet od možganske kapi bil popolnoma odvisen od svojih sobratov. Lahko bi rekli, da je živel navadno življenje na nenavaden način.

Hrvaški inspektor Milan Litrić je ob slovesu od njega med drugim omenil, kar je mladi Anton zapisal v svoji prošnji za sprejem v noviciat: 'Moja edina želja je, da bi postal duhovnik-salezijanec, da bi mogel reševati duše drugih in rešiti svojo dušo.' Inspektor je rajnega takole označil: 'Bil je človek vere, zaljubljen v svoj duhovniški in redovniški poklic. Nad vse pa je bil iskren častilec Marijin, pod katere kipom bo čakal dan vstajenja. Zares, naš brat Anton je bil človek ves božji in Marijin. Človek velikega srca in resnične svetosti.'

Slovenski inspektor Rudi Borštnik pa je povedal za slovo od

sobrata tele misli: 'Naj ti v imenu slovenskih salezijanskih sobratov, v imenu vseh, ki so te v Sloveniji poznali in tudi v imenu tvojih domačih, tukaj navzočih, povem besedo slovesa in zahvale za tvojo dobroto in tvojo ljubezen, ki smo je bili deležni vedno, kadarkoli si prišel k nam. Res je, da so nekateri od mlajših slovenskih sobratov še večji dolžniki do tebe, ker si jim bil dober predstojnik, dober duhovni svetovalec. V imenu vseh teh iskren Bog plačaj. — Nekdo je zapisal, da se mora človek sam dati tistemu, kateremu naj pripada. Menim, da je ta misel v polnosti uresničena v tvojem primeru, predvsem v tem, ker si se svobodno hotel dati Bogu v salezijanski družbi in ker si hotel v salezijanski družbi delati za tiste, za katere je družba poslana v naši dragi hrvaški inspektoriji. V tem smo te, dragi Anton, spoštovali, te občudovali in smo ti hvaležni, da si to svojo svobodno izbrano daritev tako velikodušno uresničeval. Sedaj počivaš tukaj in čakaš vstajenja. Dejansko si že dosegel srečo, ki jo je don Bosko obljubil. Nekemu salezijancu je don Bosko pisal: bodi ponižen in ljubezniv in boš že na tem svetu doživil srečo, slednjič pa bo tvoja sreča v večnosti.'

In še spomin Nika Šošića, ravnatelja v Podsusedu, na Antona Bajuka:

... Kaj naj vam poklonim, gospod Anton, za vaš god,' sem ga vprašal. Najprej se je prestrašil, potem nasmejal in rekel: 'Hvala, mladi gospod. Nič. Malo pomoli za moje zdravje'. Popoldne pa mi je vseeno zaupal: 'Gledal sem po svoji sobi in res imam vse, razen enega; opazil sem, da nimam križa v sobi ...'

Kupil sem mu križ in mu ga poklonil. Bil je vesel in zadovoljen, niti slutil ni in nihče drug, da ga čaka velik križ. Kalvarija, dolga 234 dni! Samo nekaj ur po tej skoro otroški radosti. Simbol je nadomestil resničnost. Pod ta križ je postavil svoje slabotne in od dela izčrpane rame ...

Njegovo življenjsko pričevanje je končano ...

UMRLI SO ŠE TRIJE NAŠI SOBRATJE

1. Valjavec Janko, starosta slovenskih salezijancev, je umrl v Ljubljani 25. aprila v 92. letu starosti.

2. Knjific dr. Franc, ljudski verski pisatelj, umrl v New Rochelle v ZDA v 86. letu starosti.

3. Pučko Janez, umrl v Watsonville v Kaliforniji — ZDA v 66. letu starosti.

O vseh treh bomo povedali kaj več v prihodnji številki.

V SPOMIN NA OČETA DUHOVNIKA JOŽETA BAJZEKA

V molitveni osmini za edinost kristjanov je na domu v Boračevi, v župniji Radenci, prešel iz življenja trpljenja v življenje veselja Bajzekov oče Franc. Žalni oder je bil okrašen z rdečimi nagelnji, znamenje ljubezni žene in osmero otrok.

Rajni se je rodil leta 1900 v Trdkovi v župniji Kuzma. Leta 1936 se je z družino preselil v Boračevo. Svoje tesarsko delo je posvečal z nedeljsko mašo, mesečnim obhajilom in vsakdanjo večerno molitvijo. Do cerkve je imela družina dve uri hoda, a ga ni bilo vremena, ki bi jo odvrnila od poti k maši. Bogu je daroval štiri otroke: dva sta mu prezgodaj umrla, sin Jože je postal salezijanski duhovnik, sestra Kristina pa se je posvetila poučevanju verouka.

O vseh svetih lani so mu zaradi tromboze odrezali stopalo desne noge, a rana se ni zacelila, o božiču pa nogo pod kolenom. To veliko preizkušnjo so vsi sprejeli bogodvano, okrepljeni z božjo močjo.

Trpljenje očeta Franca se je končalo 18. januarja letos. Ob slovesu na pogrebu je naš inspektor Rudi Borštnik med drugim izrazil tole misel: 'Duhovništvo je živela vsa Bajzekova družina in teže duhovniškega križa je bil še posebno zadnja leta v večji meri deležen oče, ki ga je Bog preizkusil in prečistil s težko boleznijo.'

Z bratskim molitvenim spominom ga priporočimo božjemu usmiljenju.

stk

stk

IZ DRUŽINE MOLIVCEV ZA DUHOVNE POKLICE

Na beli petek smo se v lepem številu poslovili od najstarejšega dekleta v sosterški župniji, od Francke Virant.

Svoje trudne oči je zatisnila in kakor sveča dogorela na belo sredo, 18. aprila 1979, ob večerni uri, ko je tudi sonce zašlo za gore. Rodila se je v župniji Velike Lašče, 30. decembra 1882. Prehnila je dolgo pot življenja in bila zares zelo krepka, saj je dočakala visoko starost in umrla v 97. letu življenja. Njeno življenjsko pot so mnogi spremljali, poznali in občudovali. Odlikovala se je v izredni dobroti, ljubeznivosti in življenjski modrosti. Vse svoje življenje je bila globoko verna in duhovno sveža do konca. Vsem, ki so jo obiskovali in poznali, je vedno modro in z odkrito odločnostjo povedala kakšno pametno za življenje. Že 1902. je vstopila v Marijino družbo in je bila gotovo najstarejša sotrudnica salezijanskega dela v Sloveniji. Ob prihodu prvih salezijancev na Rakovnik 1901 je imela 20 let, in s simpatijo spremljala njihove prve korake. Vse življenje je bila velika častilka Marije Pomočnice. O začetku Rakovnika je pogosto pripovedovala, ko smo jo obiskovali. Bila je tudi članica velike Frančiškove družine že od 1904. Po delu in upokojitvi v tovarni — papirnici

Vevče, se je vsa predala apostolskemu delu za Cerkev. Bila je prava misijonarka v zaledju. Živela je v tihoti molitve, žrtve, trpljenja za Boga in bližnjega. Zadnji dnevi življenja so se začeli prav ob veliki noči. Dnevno je prejela Jezusa, ki se ji je na tej zadnji poti vsak dan bližal. Zadnja leta je imela vedno samo eno željo, ki jo je vsakemu ponavljala. Želela je, da bi srečno umrla. To željo ji je Gospod izpolnil. Tudi ona je zaživela veliki teden svojega življenja. Doživela je velikonočni praznik. Še tri dni, kakor učenca na poti v Emaus, je ostajala v temi trpljenja in bolečine, potem pa svetloba srečanja s Kristusom.

JANKO N.

„Srečna sem, da tudi jaz lahko sodelujem pri molitvi za duhovne poklice. Moja tiha želja je, da bi Bog tudi iz naše družine poklical katerega v svojo sveto službo. Ah, saj to je predrznost! Saj nismo vredni!“ (E. Z.)

Tako mi piše dobra mati iz Savinjske doline. V istem smislu se je oglašila tudi mati številne slovenske družine na avstrijski Koroški (M. H.): „Res sem vesela in hvaležna, da ste me sprejeli med tiste, ki se žrtvujejo in molijo za duhovne poklice. V ta namen sem sicer že vsa leta veliko molila. Že kot dekle sem želela, da bi prišel pome tak fant, ki bi imel isto željo: vzgojiti v najini družini duhovne poklice. Hvala Bogu, res se je zgodilo tako! Moj mož si ravno tako želi in moli v isti namen. Oba darujeva najino delo, težave in odpovedi s tem namenom. Bog nama je zaupal pet fantov in eno dekle. Torej najina prva prošnja je bila uslišana. Zdaj pa bo treba še bolj moliti, da bodo vsi našli pravo pot, katero hoče Bog.“

Starejši sin je letos naredil maturo na slovenski gimnaziji. Ni se mogel odločiti za noben poklic. Sedaj je pri vojakih... Dekle bo letos končala šolo za bolniške sestre... Predzadnji sin hodi v gimnazijo in mi je zaupal, da bi rad postal duhovnik. Zato smo ga dali študirat. Stanuje v domu, ki ga vodijo salezijanci. Zelo sem jim hvaležna za vzgojo. Oni res znajo, kakor don Bosko. Najmlajši hodi v zadnji razred ljudske šole. Čeprav imamo do farne cerkve pol ure, mu ni predaleč za ministriranje. „Hočem ministrirati kakor Dominik Savio,“ mi je rekel.“

Če so duhovni poklici potrebni v matični domovini, so pa še veliko bolj nujni zaradi samega obstanka Slovencev v zamejstvu. Zato se bomo tudi vsi drugi molivci radi spominjali te dobre koroške družine. Obenem pa ne bomo pozabili naših rojakov na Tržaškem in Goriškem, kjer je problem poklicev še bolj pereč.

Vem, da mnogi med vami veliko molite za poklice. Poslušajmo za zgled, kaj vse npr. moli M. K. z dravskega polja: „Saj se s tem ne

mislim hvaliti, samo, da boste vedeli, da imate za seboj zveste molivke: zdaj smo štiri na dravskem polju. Že osem let sem molila za duhovne poklice, sedaj pa sem dodala še pobožnost Jezusovih peterih ran, litanije Predragocene krvi, rožni venec usmiljenja, zlati Očenaš. Molim pa tudi za vse trpeče in zapuščene, pa tudi za tiste, ki nas sovražijo in za vse božje ljudstvo. Da bi naša mladina vere ne zgubila, da bi spoštovala starše in trpeče in za naša dva pokojna papeža ter za ljubo zdravje novemu papežu.“

Poleg goreče molitve pa potrebujemo tudi veliko dobrih del. V tem smislu nam je lahko vsem v zgled dobra molivka z Dolenjske, ki takole piše: „Ker g. župnik ne more, je mene prosil, naj v njegovem imenu obiskujem stare in bolne v naši vasi. Zelo so vsi veseli, ko jih malo potolažim in jim prinesem pozdrave od g. župnika. Ko bi mogla, da bi te ljudi večkrat peljala k sveti maši! Tega jim zelo manjka... Ne vem, kako imam čas za te obiske, ko sem vendar v glavnem sama za vse delo na kmetiji. Vse to me tako osrečuje, da sploh ne pomislim na čas. Vse zaupam Bogu in mi gre vse v redu. Čutim očitno božjo pomoč. Tako sem hvaležna Bogu, da je tako dober... Vaše duhovne vaje so mi pomagale do pravega spoznanja neskončne božje dobrote in ljubezni. Moja prošnja, ki sem jo izrekla prvi dan duhovnih vaj se je uresničila. Prosila sem, da bi nas Bog prežaril s Svetim Duhom, da bi tudi mi lahko drugim kaj dobrega storili. Sedaj je moja dolžnost, da kar sem prejela od Boga drugim posredujem. To skušam uresničevati...“

Naj vam še sporočim, da smo imeli sestanek molivk, čeprav nas je bilo malo. Upam, da bo drugič bolje. Sklenili smo, da bomo vsako zadnjo nedeljo v mesecu molili pred Najsvetejšim za duhovniške in redovniške poklice...“ (C. F.)

Tudi s ptujskega polja se oglašajo P. J. s hvaležnostjo in krščanskim optimizmom: „Zahvalim se vam za trud z razpošiljanjem, saj smo po celi Sloveniji raztreseni... Hvala

Bogu, da niste sami, saj so še verna srca! Kakor bomo prosili, tako bomo uslišani ..."

Z drugega konca Slovenije piše L. P. tako zanimivo in poučno, da se bo marsikdo moral zamisliti. Takole pravi: „Moja mladost je bila res grenka. Večkrat pripovedujem otrokom, kako smo bili še koruznega kruha lačni. Za zvezke ni bilo denarja, zato smo na kak drug papir pisali. K prvemu sv. obhajilu sem šla v sposojeni obleki. Šele ko sem k birmi šla sem imela prve čevlje. Slike nimam nobene ne od obhajila ne od birme, niti od mame, ki nam je zgodaj umrla ... Večkrat pravim otrokom: ‚Vidva imata vsega, pa še nista zadovoljna in Bogu hvaležna, da je tako.‘ Pa še vedno naštevata, koliko imajo drugi, ki se zmeraj kam peljejo, pa na veselice hodijo. ‚Mi pa še avta nimamo! Jaz pa pravim: ‚Drugi pa k maši ne hodijo, mi pa hodimo. Boš videl, kdo bo na boljšem, ko umrjemo!‘ Večkrat se pogovarjamo, pa se jih nič ne prime. Bojim se, kako bom prenašala, ko me čedalje manj ubogata.“

Draga mati, samo zgled vaše vere, molitve in žrtve iz ljubezni bo reševal vašo sinova: če ne prej pa v večnosti. Dokaz, da so še dobri otroci imamo v naslednjih vrsticah dijakinje (M. J.). Obenem pa boste morda našla v njih kakšno sredstvo za dobro versko vzgojo mladih. Takole je pisala že za božič: „Posebno veliko mi pomeni molitveni namen za advent, saj sama zelo rada in veliko berem, pa ne le šolske knjige. Pred kratkim sem dobila Iskrice, ki jih redno prebiram: vsaj eno ali dve predno zaspim. Zelo me bogatijo. Že prej pa sem brala sveto pismo, če sem le utegnila. Tudi moji prijatelji in prijateljice mi velikokrat rečejo – tudi taki, ki ne hodijo k verouku zaradi nasprotovanja staršev – koliko jim pomeni sveto pismo. Molim zanje, da bi ob svetem pismu z Jezusom ohranili svojo vero, dokler ne bodo samostojni, da se bodo sami lahko odločali za svoje prepričanje ...

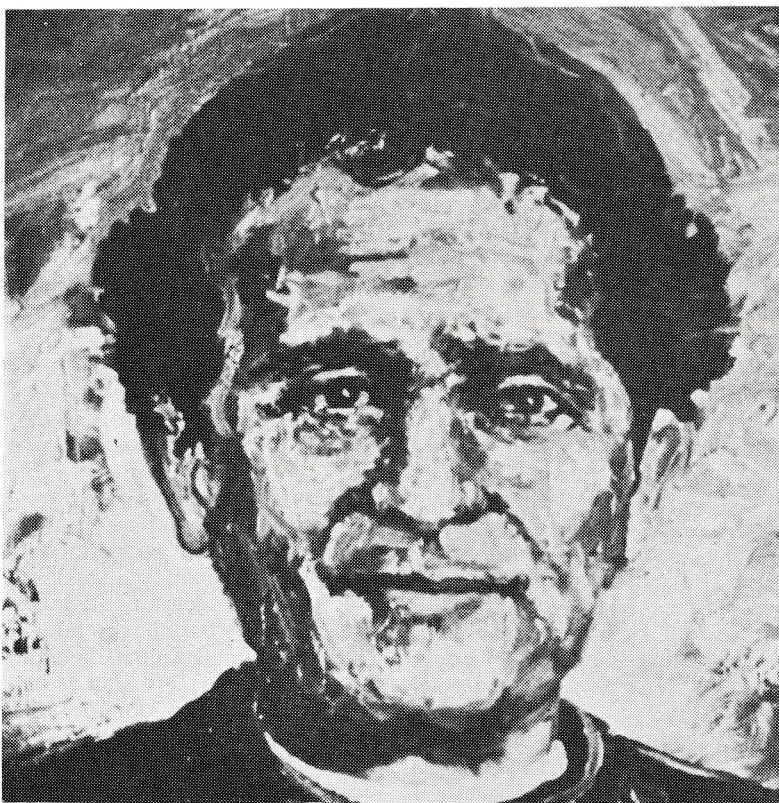
Vsak večer, pa tudi večkrat čez dan, molim, čeprav imam veliko učenja, pa tudi drugih skrbi.“ Blagor ti, Mojca! Iz tvojega prejšnjega pisma vidim, kje črpaš to svojo dejavno in trdno vero: prijateljev imam v skupini. Pravzaprav so vsi moji prijatelji. Vsak večer molim in vedno zaupam v Boga. Že nekaj časa vsak večer preberem

odlomek iz svetega pisma. To mi daje veliko moči.“

Bogu moramo biti hvaležni za take mlade, kot je Mojca in še marsikdo! Obenem pa moramo moliti zanje, da bo njihova vera veselo izžarevala v okolje, kjer živijo. V ta namen bomo skušali še poglobiti svojo lastno vero in vzgojo za molitev, ko se bomo v soboto 26. maja zopet zbrali na Rakovniku za dan skupne molitve. Tukaj se boste lahko srečali tudi z don Boskovo ustanovo in se pomenili glede „Salezijanskega vestnika“.

Predvsem pa se bomo še bolj vsi prepričali, kako nujno je naše poslanstvo molitve za duhovne poklice. O tem mi je pisal za božič goreč duhovnik s Štajerske: „Dragi sobrat, hvala za vsako spodbudno besedo, ki je kot opeka v duhovni zgradbi Cerkve na Slovenskem. Zdi se mi, da duhovniki še premalo storimo za nove duhovne poklice. Premalo je molitve in kontemplativnega življenja med nami. Sama akcija nas ne bo rešila osipa mnogih od krščanskega prepričanja. Bodimo povezani ...“ (F. S.)

Uredil Zupan Ivan

D. Bosco, delo Giorgia Rocca

Maribor

Dobra molivka za duhovne poklice iz Maribora sporoča, da so se letos v njihovi župniji Sv. Magdalne spomnili don Boskovega praznika. Za ta dan so se na povabilo g. župnika odzvali bolj številni verniki pri delavniški maši. Takole pripoveduje:

„Tudi pri nas smo praznik svetega Janeza Boska slovesno obhajali. Zbrali smo se okrog Marijinega oltarja in tam darovali sveto mašo. Božja Mati, ki jo je don Bosko tako ljubil, nas je še tesneje povezala med seboj.“

Na začetku svete maše nas je duhovnik spomnil na don Boskovo svetost, ljubezen in dobroto. Vsem nam je veljalo vprašanje: „Kaj pa jaz storim za vzgojo mladih?“

Po evangeliju smo namesto pridige poslušali odlomek iz don Boskovega življenjepisa. Tako smo okvirno spoznali svetnika, katerega življenje je obrodilo tako bogate sadove ...

Od maše smo odhajali srečni in bogatejši za spoznanje, da imamo v nebesih svetnika, ki goreče ljubi in prosi tudi za našo mladino.“ (Marija Turk)

I. Z.

EVANGELIJ POSTAJA PESEM

Sacrosong — festival moderne verske pesmi na Poljskem

„Evangelij postaja pesem“ je dejal tedaj kardinal Wojtyła o festivalu moderne verske pesmi, ki nastopa vsako leto po raznih večjih ali manjših poljskih mestih, in že tudi po mestih zahodne Evrope.

Kaj je ta sacrosong, je težko povedati z eno besedo; sam festival ima podnaslov: „Žegnanje ustvarjanja človeka in sveta“. Začetnik sacrosonga je mlad salezijanec Jan Palusinski. Zamislil si ga je kot ponudbo vsem verstvom, da bi proslavljala stvarjenje sveta in človeka. To je srečanje božje besede v pesmi. Pesniki in umetniki naj bi iskali v evangeliju navdih in temelj za pravice človeka. Pobuda je našla odmev med mnogimi pesniki, skladatelji, pevci popevk, ansambli in orkestri. Vsako leto se vsi ti ustvarjalci dogovorijo o neki verski temi, ki jo potem prevedejo v pesniški in glasbeni jezik. Po strogi prebiri določijo spored in mesto izvajanja, ki je vedno kaka velika cerkev.

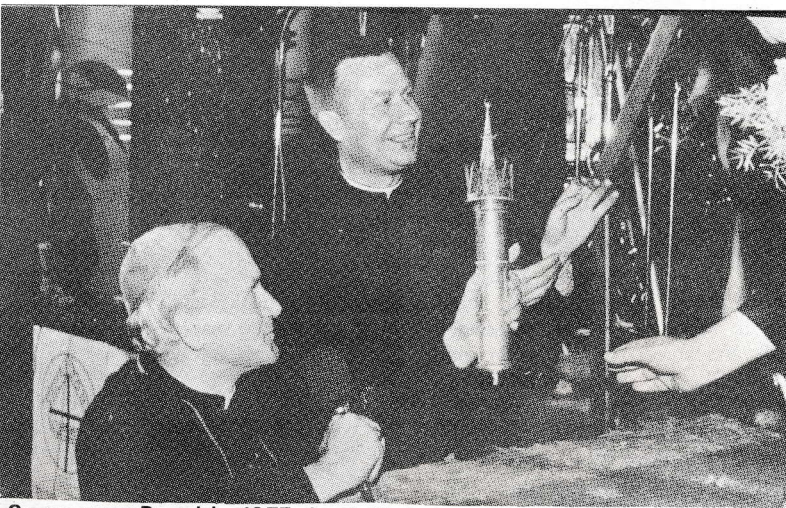
Nastopajo pevski zbori, ansambli, solisti ob spremljavi orkestra in tekmujejo v posameznih škofijah dokler ne pride do izbora najboljših in do nastopa festivala meseca avgusta. Vsako leto je festival v drugem mestu. Od leta 1969 so obšli razna poljska mesta, med drugimi se je festival odigral v kraljevski stolnici na Wawelu, na Jasni Gori nad Čenstohovo in v novi veliki cerkvi krakovskega industrijskega predmestja Nova Huta.

Festival se prične s somaševanjem krajevnega škofa; potem pa koncert s pesmijo, ki vzklika: Gospod, iščem te, pokaži se! ali Verujem vate, Gospod, verujem vate! Nastopijo slepe deklice, vodi jih sestra, ki je spesnila in uglasbila njihovo pesem — še leto poprej je bila pevka na RTV. Nekega dne je šla v zavod slepih deklic, da bi izvedla dobrodelni nastop pri njih in da bi jih razveselila. Kmalu nato pa se je vrnila in ostala pri njih kot redovnica.

Sacrosong ni samo festival, ampak tudi koreografija za evharistično slavlje. Pet takih „maš“ so pri-

pravili in izvedli samo leta 1974.

Na festivalu nastopajo tudi tuji pevci in ansambli. Na njihovih nastopih so navzoči v večini mladi ljudje, dva, tri, pet in celo deset tisoč — tedaj na prostem. Palusinski pravi, da „mladi Poljaki čutijo silno srečo, kadar izražajo svojo vero s pesmijo“.

Sacrosong v Premislu 1975: kard. Wojtyła zaščitnik songa z ustanoviteljem Jozefom Palusinskim

V pesmi izražajo te misli: gradimo jutrišnjo Cerkev v nas, okrog nas s svojimi rokami; posvečujemo vsak dan; sprejmemo in predajamo drugim vero; sprava med ljudmi — upanje prihodnosti sveta; ustvarjamo družino v veri, miru in ljubezni; kakšen človek za jutri; branimo svoje pravice. To so teme, ki se navdihujejo s krščanskim humanizmom, za človeka, ki se čuti ogrožanega od sedanjega

pritisaka anonimne družbe, ki ga sili v ateizem in potrošništvo. Sacrosong poskuša vnašati krščanske vrednote v masovno kulturo, ki izgublja čut za sveto. To pa ni lahko delo, a z navdušenjem vztrajajo v tem poslanstvu, ki nima odmeva v uradni javnosti.

Danes je Sacrosong že ustanova v poljski Cerkvi, in edina v socialističnih deželah, obenem pa najbolj izvirna in važna v celi Evropi. Palusinski pripravlja letos svoj enajsti festival.

Mesec dni preden je Karol Wojtyła postal papež, je pri Čensto-

hovski Materi božji med drugim dejal ob 10-letnici Sacrosonga: „Bodite most, ki povezuje poljsko krščansko kulturo preteklosti s sedanjostjo in prihodnostjo,“ in omenil misel Adama Mickiewicza, največjega poljskega pesnika: „Ljudska pesem, ti skrinja zaveze starih in novih časov.“ Vaša pesem naj pride pod vsako, tudi slamnato streho! Sacrosong je molitev!“

Po BS — 7/79 — stk

ŠENTRUPERT

V NOVOMAŠNEM SLAVJU

V cerkvi, kjer je nekoč jokal pri krstnem kamnu, je Lojze Zupan sprejel še eno neizbrisno znamenje. Škof dr. Stanislav Lenič ga je posvetil v mašnika. Pri posvečenju so sodelovali verniki z vsem srcem.

Slovesnost je bila združena s težkim delom tistih, ki so jo pripravljali, in z molitvijo vseh faranov. Tri dni pred posvečenjem so po skupinah opravljali duhovno obnovo. Pri delu so pomagali bogoslovci in duhovniki, najtežjo odgovornost pa je nosil korenjaški župnik. Vse je bilo živo, vsaka stvar je burila duhove... Ko je bilo končno vse pripravljeno, je vse prevzel notranji val ubranosti. Tudi župnik je bil ginjen... Stopamo v cerkev.

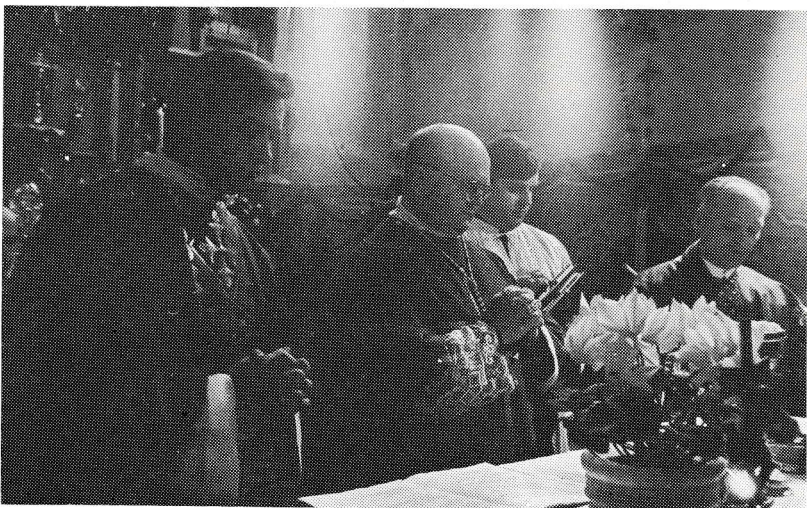
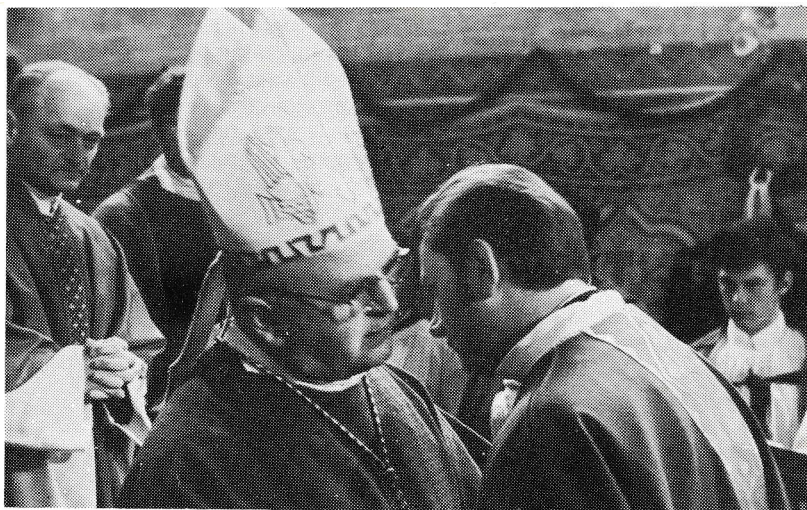
Škof Lenič je v homiliji izrazil veselje, da bo lahko posvetil v duhovnika domačina med njegovimi domačimi, da so vsi lepo sodelovali v pripravi. Ker so novomašniku v zgodnji mladosti umrli starši, je škof ponovil psalmistovo zaupanje v Boga: 'Če bi me oče in mati zapustila, me bo sprejela tvoja ljubezen' (prim. ps. 26). Seveda se je še posebej zadržal na pomenu duhovniške službe za božje ljudstvo, ki je skrivnostno Jezusovo telo.

Po slavu so ljudje navdušeno pripovedovali in ugotavljali, kako lepo in vsem razumljivo je govoril škof. Vsi so čutili, da se je med sveto daritvijo dogajalo nekaj posebnega. V preproščini svoje vere so začutili Boga, pričujočega med njimi in novega delilca njegovih

Saj je vendar obred posvečenja duhovnika tako zgovoren: polaganje rok, maziljenje, in še toliko drugih znamenj Jezusove božje moči, ki jo je po škofu prejel novomašnik. Vsa cerkev je molila in pela kot že dolgo ne, posebno še šentrupertski pevski zbor.

Zdelo se nam je, da je novomašnik ves zasanjan v skrivnostno dogajanje. Šele pri gostiji ga je šaljivi glas škofa prebudil v zemlj-sko resničnost, med nas, ki smo se z njim veselili.

J. Ž.

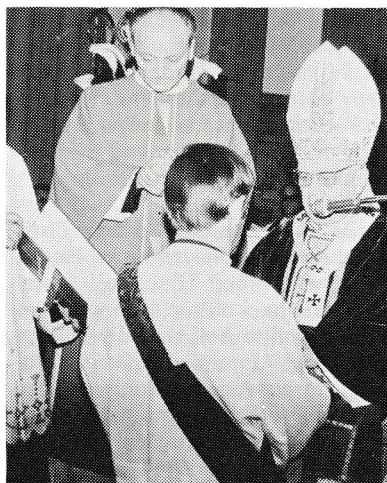

RAKOVNIK

DAN POSVEČENJA

V soboto 25. marca ob pol štirih popoldne je nadškof Pogačnik na Rakovniku podelil mašniško posvečenje še drugim trem salezijanskim diakonom: Jožetu Andolšku, Jožetu Horvatu in Francu Podbevšku.

Salezijanski inspektor Rudi Borštnik je novomašnikom zaželel le eno: naj se duhovništva nikoli ne navadijo. Če bodo svoje poslanstvo vsak dan sprejemali kot novo in enkratno, bodo v življenju uspeli. Duhovnikov delavnik ne traja osem ur in njegovega časa ne more izmeriti navadna ura. Vzeta je izmed ljudi in poslan med ljudi, da se kot sveča poživa zanje.

SRCE GOVORI

Ni bilo okrogle mize, ne šopka, ne magnetofona. Naš pogovor ni hotel biti intervju. Vse, kar boste brali v tem pogovoru, vedite, da je prišlo iz molka besede. To je tisti molk, ki je v vsakem od novomašnikov zorel toliko let. Je nekak vprašujoč pogled na življenje prav v trenutku, ko je hvaležnost za dar duhovništva največja. Je tudi srečanje s samim seboj, je vzklík veselja — prav jaz sem izbran! Preberite, bolj kot besede, bo spregovorilo življenje. Novomašnik Jože Andolšek pravi: „Da ta čas in to življenje ne bi šlo mimo nas, da nam ne bi uhajalo skozi nešteto

besed, tako kot gre voda v potoku skozi nešteto kamnov!“

Na začetku se hoče vsak od novomašnikov predstaviti, povedati nekaj o svojem domu. Domače ognjišče je vsakemu človeku še posebno zavetje. Lojze Zupan se takole spominja prvih let svojega življenja:

„Največji dar — življenje, sem prejel na Hrastnem, v majhni vasi, dobro uro hoda od Šentrupert na Dolenjskem. Na samotnem hribčku je devet let tekla zibelka mojega življenja. Spominjam se, da smo kljub veliki revščini in pomanjkanju bili srečni. Toda Bog je

kmalu potrkal na naša vrata s svojim križem. Najprej smo štirje otroci izgubili očeta, čez dobro leto pa še mamo. Hud je bil ta udarec, razkropil nas je. Kot ptički brez gnezda smo odšli vsak v svoj konec. Izpolnilo pa se je tisto, s čimer nas je tolažila mama, ko je umirala: ne jokajte! Bog sam bo poskrbel za vas. Jaz kot najmlajši sem še isti dan po pogrebu naše mame našel nove starše, ki mi niso dali samo streho, kruh, obleko, pač pa tudi ljubezen, ki jo tak človek najbolj potrebuje.“

Franc Podbevšek nas popelje čisto na drugi konec, na Gorenjsko.

„Rodil sem se v župniji Vranja Peč (Spodnje Palovče 24), ki je od Kamnika oddaljena osem kilometrov. Je ena od najmanjših župnij v Sloveniji. Krasi jo obsežen razgled na zasavske in alpske vrhove.“

Na vprašanje, kdo so njegovi starši, bratje in sestre, odgovarja:

„Oče je bil gozdni delavec, sedaj je že upokojen, mama je gospodinja. Imam dva brata in sestro. Eden od bratov študira, mlajši je že izučen in je sedaj pri vojakih, sestra je krojačica in je že poročena.“

Izpod Pohorja je prinesel prve spomine naš Rakovnik Mirko.

„Doma sem iz Lovrenca na Pohorju. Lovrenc, majhno podeželsko mesto, leži v romantični kotlini, ki jo obdajajo samotni, z gozdovi pokriti hribi. Naša hiša je skromna, pa zato toliko bolj draga in prijetna. Toplino in domačnost ji dajeta ljubezen in skrb naše mame. Leseni čebelnjak sredi sadovnjaka pa tiho spominja na očeta, ki je zadnja leta svojega življenja preživel ob skrivnostnih panjih in vdihaval opoj nešteti cvetov s samotnih senožeti, ki jih je nekoč, dokler mi nu sedla na srce zahrbtna bolezen, kosila njegova kosa.“

Devetim otrokom sta dala življenje. Od teh jih sedaj živi pet v Lovrencu, dva v Velenju, eden pa skupaj z očetom čaka vstajenja v novo življenje.“

Nedaleč od Pohorja, vendar čez Muro, je kot otrok prvič zacapljal naš Jože Horvat.

„Doma sem iz Prekmurja. Rojstna vas se imenuje Trnje. Dva kilometra je oddaljena od župnijske cerkve sv. Križa v Črenšovcih. Prihajam iz kmečke družine kot najstarejši od štirih otrok. Brat in dve sestri so že poročeni. Oče in mati sta še živa.“

Iz Boštanja na Štajerskem je naš novomašnik Jože Andolšek. Predstaviti se nam hoče z zahvalo, ki jo je ob novi maši, 22. aprila, izrekel svojim staršem, bratu, sestri in vsem, ki so prišli z njim slaviti ta veliki dogodek.

„Vsem hvala, hvala zato, da ste prišli, da se skupaj zahvalimo za dar, ki sem ga prejel. Vsem hvala, ker ste vedno spoštovali mojo odločitev, da postanem duhovnik; še več, rekli ste mi celo, da ste srečni in veseli, da sem postal duhovnik.“

Pogovor je nato stekel o prvem izkustvu vere. Mirko je na to vprašanje odgovoril:

„Spraušuješ o izkustvu vere? Vonj pomladi, šepet skrivnostnega gozda, grozljivost neviht, spokojnost in otožnost poletnih večerov in na tisoče drugih doživetij, so bila vprašanja, na katera sem dobival odgovor, ko smo utrjeni in dremotni sedeli okoli mize in molili, dokler se nato misli niso izgubile v igrivih sanjah.“

Potem sem z ministranti preživel nekaj osrečujočih let ob mašah, blagoslovih, skrivnostnih obredih, ko sem s spoštovanjem zrl v domačega župnika. Sreča, ki sem jo tu doživljal, mi je počasi zbujala željo po poklicu, s katerim bi se posvetil Bogu.“

Jože Horvat se podobno spominja prvega srečanja z Marijo Pomagaj na Brezjah.

„Sedaj vem, da me je takrat Marija naučila moliti in me poklicala v službo svojega sina Jezusa. Potem so leta tekla, kot da se ne bi nič zgodilo v meni. Ko sem hodil v osmi razred, je bil v župniji misijon. Razmišljal sem o svojem bodočem življenju. Začutil sem klic, ki ga je Marija vcepila v mene, ko sem bil še otrok. Odločitev sedaj ni bila težka.“

Pride čas odločanja, čas razmišljanja, čas, ko te nekaj prevzame. Takrat pade nate vsa teža tveganja. Nekje od daleč ti sije luč ideala in te z vso silo priklepa nase, hkrati pa veš, da je pot dolga in težka.

Lojze se spominja:

„Moja pot je tekla najprej v tej dobri krščanski družini. Ko sem pozneje zaslišal Gospodov klic — hodi za menoj, mi je prav ta dobroti, ki sem jo tako močno doživljal, dala pogum in moč, da sem se božjemu klicu lahko odzval.“

Težko je govoriti o tistem enem motivu, ki te je usmeril na duhovniško pot. Toliko in toliko je razlogov, da si na tej poti. In morda edini iskren odgovor bi bil molk hvaležnosti. Kaj lahko poveš o prvih željah do duhovništva?

Mirko:

„V letih odločanja se je izkazalo, da motivi niso dovolj zreli, da niso sposobni tako temeljne odločitve, v kateri bi vse svoje življenje posvetil Bogu in sočloveku. Pridružil se je tudi strah pred težo in odgovornostjo duhovnega poklica. Zavest osebnih pomanjkljivosti in

nesposobnosti me je strašila, zato sem v razočaranju pristal med vajenci. Toda motil sem se, ko sem imel nagnjenje do duhovništva za zgolj otroško hrepenenje. Kaj kmalu je hrup motorjev začel polniti mojo zavest s skrivnostnim občutkom. Zavedal sem se, da mi Bog ni blizu le v lepota narave, ampak da je tudi tukaj, med stroji, v ropotu, prahu in vročini. Končal sem šolanje, se redno zaposlil in začel resneje gledati na življenje. Dvojnost ne bo mogoča. Kam? Možnosti za vstop v semenišče je malo, vrstniki so že končali gimnazijo. Nato je prišla nenadna rešitev. Nova maša, salezijanci, novo obzorje, gimnazija v Želimlju, sprejemajo tudi starejše.“

Kje si se prvič srečal s salezijanci? Franc takole odgovarja:

„S salezijanci sem se prvič srečal na Bledu, ko sem bil v osmem razredu. Udeležil sem se srečanja na Rakovniku in ker mi je bilo vzdušje, delo in življenje salezijancev všeč, sem prosil za sprejem v srednjo šolo na Reki. Tri leta sem nato prebil v Želimlju. Nato je prišla vojaščina, čas preverjanja in tudi dvomov ter ponovne in osebne odločitve za Kristusa in don Boska.“

Že od začetka gotovo čutiš posebno božjo navzočnost. Bog ti enostavno reče: Ti si moj! Izbral sem te! In kolikor bolj postajaš njegov, toliko bolj si srečen. Nekaj posebnega spremlja vsakega človeka, še posebno pa duhovnika na njegovi poti. Pravimo, da je to milost. Bi kako drugače imenoval to božjo skrb zate? Franc je takole nadaljeval razmišljanje:

„Božja pota so čudna in včasih nerazumljiva. Bog kliče kogar hoče in kakor hoče, mi pa moramo odgovoriti, najti ustrezno pot, da izpolnimo njegov klic. Zavedati se je treba, da Bog tistim, ki jih kliče, daje tudi posebno pomoč, lahko bi rekli še posebno zanje skrbi, kakor je tudi za dvanajstere.“

Jože Andolšek ob tej posebni božji navzočnosti izjavlja:

„Srečen sem za dar, ki sem ga prejel, za dar, ki ne mine, ki zahteva, da se tudi jaz moram spremeniti v dar, kjerkoli, zaradi kogarkoli. Nikdar ne bom pozabil dogodka, ko je Bog v obilnejši meri prišel k meni.“

Ko si se prvič odločal za duhovnika, te je verjetno pritegnil kak „poceni motiv“, kot npr.: gospod bom, imel bom verouk, učil bom ljudi, vsi me bodo spoštovali.

Franc se s svojim odgovorom takole zoperstavi:

„Na začetku je morda res kakšen poceni motiv, ki vpliva na prvo odločitev in morda še gledanje na duhovniški poklic z otroškimi očmi. Vendar to sčasoma prerasteš z vztrajnim iskanjem tiste prave podobe duhovnika, katere pravi ideal je Kristus. Spoznaš dobre in tudi slabe strani tega poklica. Srečaš se s svojimi pomanjkljivostmi in napakami, ki te bodo ovirale pri delu. Lahko bi rekel z Mojzesom: 'Kdo sem jaz, da bi šel med te ljudi?' Res, kdo sem jaz, da bi te ljudi izpeljal iz njihovega Egipta, ki je danes potrošniška miselnost. Kdo sem jaz, saj se vendar tudi mene prijema to potrošništvo. Toda tudi jaz sem prejel obljubo, 'jaz bom s teboj, ne boj se.'“

S Francem ne prideva na kraj, pa se še pomenjujeva: Čas študija? To je čas, ko mlademu človeku preti vulkan raznesti prsa. Ima vse polno načrtov. V njegovih prsih vstajajo podobe revolucionarja. Igrača mu je zdaj svet podreti in ga nato znova postaviti. Imaš vtis, da se je nekaj takega dogajalo tudi v tebi?

„Vsak si v letih študija ustvari neki ideal o svojem bodočem življenju, o svojem poklicu, ki je pa največkrat previsoko zastavljen zaradi nepoznanja ljudi, okolja in morda prevelikega zanašanja na svoje moči. Kakšen neuspeh potem pomaga, da zopet pristaneš na realnih tleh in da pričneš računati tudi z božjo pomočjo, da začneš tudi moliti.“

Kako ocenjuješ ta dolga leta študija? Je študija preveč ali premalo? Mirko pohiti z odgovorom:

„Študij je res dolg, če štejem po letih. Po drugi strani pa so ta leta minila kot dan, poln dela in doživetij. Ob takih spominih me prevzame toplo čustvo hvaležnosti. Nimam kaj povedati, v srcu pa mi vstaja trdna obljuba zvestove in vztrajanja. To so trenutki globoke in žive molitve.“

Jože Horvat takole razmišlja o svojem študiju teologije:

„Več kot sama predavanja so mi govorila osebna izkustva profesorjev, ki so jih vnašali v predavanja. Samo z osebnim stikom s profesorji sem lahko odvrget oklepe teologije kot znanosti in sem rasel v osebnem spoznanju Boga. Nikdar se nisem zadovoljil s spoznanjem o Bogu, do katerega sem se hitro dokopal. Stvar globoke

vere je nekaj, kar človek ne sprejme naenkrat in poceni.“

Postal si duhovnik. Gotovo si vesel, da je Gospod izbral prav tebe. Gotovo si tudi vesel vseh tistih, s katerimi boš delal. Lojze je iz te polnosti veselja rekel:

„Postal sem duhovnik. Težko je razumeti božje poti. Bog je dober, nikomur ne ostaja nič dolžan. Kar mi je vzel v otroških letih, mi je vrnil, obdaroval me je z novimi starši, z mnogimi brati in sestrami, povrh pa še z bogatim darom — duhovništvom. Kot duhovnik bi bil rad dober oznanjevalec evangelija. Delal bom za majhnega, slabotnega in od vseh zapuščenega človeka. Razumel bom njegov križ. Lažje ga bom nosil z njim, saj sem se že od otroških let privajal nanj.“

Kaj si najbolj želiš v svojem duhovniškem delovanju? Jože Andolšek je takole izrazil svojo željo:

„Želim si z vsemi ljudmi prizadevati za boljši in lepši svet. Hočem sejati seme dobrega. Z vsemi ljudmi bi rad delil svoje življenje, življenjsko ogroženost, tesnobo in življenjsko veselje in radost. V poklicu duhovnika ne bi rad postal uradnik, ki bi sprejemal stranke in jim delil listine, ne bi rad postal le tisti, ki čaka v župnišču, če slučajno pride kdo prijaviti pogreb, krst, poroko. Živel bi rad polno življenje kristjana, ki je zakoreninjeno v tem času in prostoru.“

Današnji človek boleha za duhovno plitkostjo. Zanj je vse v tem, da se dobro počuti, da v življenju uspeva. Požvižga se na obveznosti! Ali misliš, da mu ima duhovnik, po njem pa Kristus, sploh še kaj povedati?

„Ne le, da mu ima duhovnik kaj povedati, prepričan sem, da edino on, če oznanja Besedo in ne sebe, lahko odgovori na vsa vprašanja, ki tro sodobnega človeka,“ je poudaril Mirko. Franc pa nadaljuje:

„Duhovnik ima tudi in še zlasti danes naloge, da pokaže človeku, ki se v današnjem svetu komaj še znajde, pot do duhovnih vrednot. V človeku še vedno obstaja težnja za popolnostjo, večnostjo in neskončnostjo, to pa je končno skrita težnja po Bogu. Zato bo tudi vedno potreba po nekom, ki mu bo pomagal izpolniti prav to težnjo. To pa je duhovnikova naloga!“

Bi še kdo želel kaj povedati bralcem Salezijanskega vestnika? Jože Horvat sporoča:

„Bralcem Salezijanskega vestnika bi kot predstavnikom vseh

kristjanov rad povedal, da vsakega duhovnika sprejmejo kot dar, ki ga pošilja Bog. Za ta dar dolgujemo Bogu hvaležnost. Zastonj smo ga prejeli! Za ta dar moramo tudi moliti. Mojim pozdravom se pridružuje prošnja za molitveno podporo.“

Mirko se vam zahvaljuje:

„Iskreno bi se rad v imenu vseh letošnjih novomašnikov zahvalil vsem tistim, ki so z molitvijo za duhovne poklice podpirali in gojili tudi poklic nas vseh. Veliko dolgujemo vašim molitvam in duhovnim žrtvam. Skrivnostno povezavo teh molitev in odvijanja dogodkov v življenju bomo spoznali še takrat, ko bodo z naših oči padle luskine telesnega.“

Naj bom malo nagajiv! Za konec še tole vprašanje. Vsak plod dozori po cvetju. In zate velja: po cvetju, ki ga boš deležen kot novomašnik. Morda boš imel občutek, da že držiš za kljuko v raj. In ko boš po nekaj tednih slavlja odprl ta vrata, bo pred teboj stalo vsakdanje življenje, tisto brez-obzirno, hladno in odbijajoče, skoraj sovražno, brez pesmi in pozdravov. Morda boš vprašal ali te ne pozna, saj si vendar ta in ta, vsem, znani in dragi novomašnik. Morda ti bo to življenje dalo dober nasvet: ne, ne poznam te še dovolj, le pokaži, kdo si! Bi kdo kako drugače želel zaključiti ta razgovor?

Mirko me popravlja, v resnici samo dopolnjuje:

„Ne predstavljam si novomašnega slavlja kot višek svojega življenja, kot da bi bilo že vse doseženo. Novomašni dan, nasprotno, pojmem kot začetek, kjer se dogajanje šele začneja. Ta dan bom zares občutil v dno biti spoznanje Kahlila Gibrana — Preroka: 'Če je danes res dan moje žetve,

na katerih poljanah sem vendar posejal seme

in v katerih davnih časih?

Če je to resnična ura, ko dvigam svojo luč,

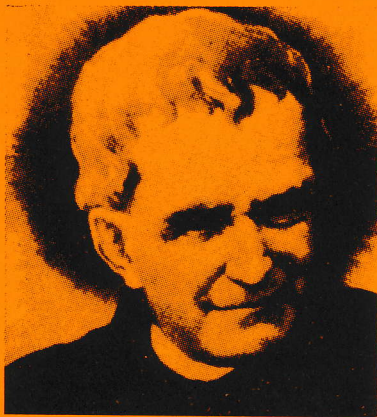
ne bo moj plamen tisti, ko bo v njih gorel!

Svojo svetilko bom dvignil prazno in neprižgano

in nočni čuvaj bo vlil vanjo olja in jo tudi prižgal.“

Ta nočni čuvaj, Bog, ki bo v vašem duhovniškem življenju nalil olja za svetilko duha in bo to svetilko sam prižgal, naj vas vedno spremlja. Hvala za vse vaše besede in bolj kot za besede, za vsa ta bogata izkustva.

Pogovarjal se je Zvone

ALI GA POZNATE?

ČRTICE IZ DON BOSKOVEGA ŽIVLJENJA

43. Kako je don Bosko srečal v sanjah Dominika Savia

V centralnem arhivu salezijanske družbe v Rimu so med drugimi dokumenti tudi tri strani, popisane z don Boskovo pisavo. V njih pripoveduje sanje, ki jih je imel 6. decembra 1876 v Lanzu pri Turinu. V njih se je srečal z Dominikom Saviom. Letos obhajamo 25-letnico njegove razglasitve za svetnika. Don Bosko ga je v sanjah že videl kot svetnika in se z njim takole pogovarjal:

— Začel je Dominik Savio: Zakaj si tako tiho, don Bosko?!

— Don Bosko je jecljaje odgovoril: Res ne vem, kaj bi dejal ob tem čudovitem prizoru, ki ga vidim. Si zares ti, Dominik Savio?

— Seveda sem, me ne prepoznaš več? Zakaj se bojiš?

— Bojim se, ker ne vem, kje sem.

— Na kraju, kjer je sreča, si. Tu je sama radost in veselje.

— Ali so to nebesa?

— Ne, ne. Smo samo na kraju, kjer uživamo samo časno srečo.

— To veselje, ki ga uživate, je samo naravno?

— Da, toda še povečano in polepšano z božjo močjo.

— In ne bi mogel videti nekaj nadnaravne luči?

— Nihče je ne more videti, dokler ni združen z Bogom.

— Kdo pa so tile fantje, ki so s teboj?

— So kakor božji angeli v nebesih.

— Povej mi, Savio, ti si najmlajši med fanti, ki te obkrožajo in so umrli v naših hišah, zakaj si prvi in samo ti govoriš?

— Nisem najmlajši, temveč najstarejši, ker sem prvi med njimi zapustil Oratorij, ta svet in prešel v drugo življenje. Sem tudi božji poslanec. Naročeno mi je, da ti povem zelo važne stvari.

— Govori mi torej o preteklosti, sedanjosti in prihodnosti našega Oratorija; povej mi kaj o naših fantih in o moji družbi.

— Povej mi najprej o preteklosti.

— Preteklost je na tvojih rokah.

— Sem kaj kriv zanjo?

— Glede preteklosti naj ti povem tole: tvoja družba je že naredila veliko dobrega. Vidiš tisto neštevilno množico fantov? Vsi so tvoji fantje ali fantje tvojih salezijancev. Lahko pa bi jih bilo brez števila več, če bi ti imel več vere in zaupanja v Gospoda.

— Zastokal sem od žalosti. Nisem vedel, kaj naj odgovorim na to grajo. Potrudil se bom, sem odvrnil Dominiku, da bom imel več vere in zaupanja v bodoče. Kaj pa sedanjost, sem vprašal Savia?

— Dominik mi je pokazal krasen šop cvetja vseh vrst. Poglej, mi je dejal.

— Vidim, a ne razumem.

— Pokaži to cvetje svojim fantom, da ga bodo tudi oni nabrali in poklonili Gospodu.

— Kaj torej pomeni to cvetje?

— Te cvetice pomenijo kreposti, ki ugajajo Bogu.

— Savio je razlagal: vrtnica je simbol ljubezni, vijolica ponižnosti, sončnica pokorščino, pelin pokoro in zatajevanje; klasje vsakdanje obhajilo, lilija čistost, zimzelen pa, da morajo vse kreposti trajati nenehno in pomeni vztrajnost.

— Povej mi, dragi Savio, ti ki si vse te kreposti gojil, katera od njih ti je bila najbolj v tolažbo ob smrti?

— Poskusi uganiti.

— Mogoče to, da si ohranil krepost čistosti?

— Ne samo to.

— Mogoče mirna vest?

— To je dobro, a ne najboljše.

— Upanje na nebesa?

— Tudi to ne.

— Da si si nabral veliko dobrih del?

— O ne, ne.

Bil sem osramočen, da ne morem uganiti, zato sem dejal Dominiku:

— Povej mi ti!

— Kar me je najbolj tolažilo ob smrti je bila ljubeča navzočnost Odrašenikove Matere. Povej svojim fantom, naj se ne nehajo priporočati Materi božji dokler bodo živi.

— Kaj pa prihodnost, sem vprašal Dominika.

— Prihodnje leto 1877 boš občutil veliko žalost zaradi smrti sedmih fantov. Vendar se potolaži: presajeni bodo iz vašega sveta v božji vrt, Bog pa ti bo dal drugih fantov, ki bodo enako dobri.

— Kaj pa glede moje družbe?

— Glede tvoje družbe vedi, da ji Gospod pripravlja velike stvari. Vendar pazi, da bi tvoji ne skrenili voza družbe, ki ga je pripravil Gospod, s poti.

— Kaj pa usoda Cerkve?

— Usoda Cerkve je samo v božjih rokah. Bog ohranja skrivnost usode Cerkve zase.

— In Pij IX?

— Pastir Cerkve se bo kmalu nehal bojevati na tem svetu. Kmalu bo prejel zaslužen plačilo.

— Kaj bo pa z menoj, je vprašal don Bosko.

— Ko bi ti vedel, kaj vse boš moral še pretrpeti!

Don Bosko se je pogнал k Dominiku, da bi ga objel, a ga ni mogel zgrabiti.

— Kaj delaš?, je vprašal Savio z nasmehom.

— Toda ti nimaš telesa!

— Nimam telesa, prejel ga bom nekoč.

— Kaj pa je to, kar vidim?

— Kadar je duša ločena od telesa in se z božjim dovoljenjem komu prikaže, ohranja svojo zunanjost, kakršno je imel na zemlji, samo mnogo lepšo. Toda to je samo videz vse dokler ne bo duša združena s telesom na dan vesoljne sodbe. Tebi se zdi, da imam telo, toda jaz sem samo duh.

Dominik je nato izročil don Bosku tri sezname imen njegovih fantov. Na prvem seznamu je bilo zapisano: Neranjeni (od hudobnega duha), na drugem seznamu je don Bosko bral: Ranjeni, toda ozdravljeni s prejemom zakramenta sprave. Na tretjem seznamu pa je bil naslov: Razpuščeni, tisti, ki so se predali grešnemu življenju.

Ko je Dominik predal don Bosku sezname, se je umaknil v sredo fantov in izginil. Don Bosko se je zbudil.

Po MB 12:586-595 — stk